

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIYATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 89. SZÁM.

Debrecen, 1939 április 20 csütörtök

ARA: 12 FILLÉR

Csáky külügy- miniszter Roosevelt üzenetéről

Római jelentés szerint gróf Csáky István az olasz Stefani Iroda szerkesztőjének adott nyilatkozatában beszélt arról, hogy Roosevelt üzenete milyen hatást tett a magyar nemzetre.

— Az Egyesült Államok elnökének üzenete valóban kellemetlen meglepetés volt. Azt hiszem, nincs a világon olyan magyar ember, aki valaha is elfelejtette Wilson elnök 14 pontjának történetét.

— A jelenlegi Magyarország határain belül vagy azokon kívül élő magyarok életük minden pillanatában emlékeznek erre a gyászos 14 pontra és sohasem felejtik el a 14 pont eredményeként létrejött trianoni szerződést. Nincs senki, aki ne lenne tisztában azzal, hogy az ilyen alapokon nyugvó béke mindennap megmérgezi az egyének és a nemzetek életét.

— Wilson fellépése — folytatta gróf Csáky István — még túlközeli és annak eredménye túlságosan tragikus és ezért érthető az a elfogultság mindaz iránt, amit a trianoni szerződés az igazi béke kárára elővetett. En is a magam részéről képtelen vagyok bizonyos elfogultság nélkül megérteni az amerikai beavatkozást az európai ügyekbe.

— Azt akarjuk, hogy hagyjanak bennünket nyugodtan dolgozni a magunk módja szerint, kipróbált barátaink oldalán, hogy békességben jövathessük azokat a károkat, amelyeket előbb a világháború, majd mások hozzá nem értése és megneveltsége okozott.

Gayda cikke

Róma, ápr. 19. (Stefani.) Gayda, a Giornale D'Italia vezércikkében kiemeli, hogy Roosevelt üzenete felett nagyrészen napirendre lehet térni, az üzenetben foglalt súlyos tévedések, az ajánlás lehetetlen formája és a London és Moszkva által előkészített oktatlan fogadtatás miatt. Az üzenet nem tesz tanúságot olyan pártatlan és magas lelkiületről, amely felülemelkedve a küzdelmeken, egyezséget próbálna teremteni a viszályban lévő felek között. Ez az üzenet csak eszköz egy ügyetlenül átgondolt és nyilván támadó célzatú özszeesküvés szolgálatában. Az üzenetet azért címezték Olaszországnak és Németországnak, mint támadóknak, hogy a visszaütésükre számítsa, alibit szerezzenek maguknak a tekintélyállamok bekerítése során teendő támadó célzatú előkészületekért. Gayda cikket azzal fejezi be, hogy e mesterkedés kudarcot vallott.

Bonyodalmak a zsidójavaslat körül

Barátaink barátai a mi barátaink...

A jugoszláv-magyar kérdés a római tanácskozások napirendjén

Magyarország külpolitikája teljesen egyvonalon halad az olasz külpolitikával

Róma, április 19. Gróf Teleki Pál miniszterelnök és gróf Csáky István külügyminiszter szerdán délelőtt feltizenegy órakor megtekintette az olasz bányászati kiállítását. A bejáratnál összegyűlt tömeg lelkesen megtapsolta a magyar államférfiakat.

Gróf Teleki Pál és Starace miniszter és a kiállítás vezető bányamérnökeinek társaságában végigjárta a hatalmas terjedelmű kiállítást és nagy érdeklődéssel tanulmányozta annak rendkívül gazdag és érdekes anyagát.

Gróf Teleki Pál és gróf Csáky István a kiállítás megismerése után búcsút vett a kiállítás vezetőitől és nagy tetszést fejezték ki a kiállítás nagy gyakorlati és tudományos értéke felett.

Déli tizenkét óra után a magyar államférfiak a kvirináli magyar követségre hajtottak, ahol báró Villani Frigyes kvirináli magyar követ villásreggelit adott tiszteletükre.

A politikai megbeszéléseket szerdán délután négy órakor folytatták.

úgy tudják, hogy a magyar államférfiak római megbeszélésein az összes szónyegen fekvő kérdések eredményes megvitatásra kerültek. Beavatott körökben számolnak azzal, hogy a szűkebb értelemben vett magyar-olasz problémákon kívül további jelentős kérdések is szóba kerültek, ezek között Jugoszlávia kérdése is. Magyarországot ez elsősorban azért érinti, mert az eddigi szoros-olasz-magyar barátság is fokozottabb mértékben alakult ki a két-napos tanácskozások során az a felfogás, hogy Magyarország külpolitikája teljesen egy vonalban halad az olasz politikával. Teleki Pál gróf miniszterelnök pohárköszöntőjében félreérthetetlenül juttatta kifejezésre amelyet különben maga Mussolini is hangsúlyozott, hogy az olasz-magyar barátság megdönthetetlen és az egész világnak tudomásul kell vennie. A miniszterelnök emellett a római-berlini tengely békepolitikájának eredményeként jelölte meg a magyar-jugoszláv jóviszony ápolását s további fejlődését. Rómában utalnak arra, hogy Csáky István gróf magyar külügyminiszter, amikor az elmúlt év decemberében Ciano gróf olasz külügyminiszter budapesti látogatása alkalmával a tiszteletére adott estélyen felszólalt s ezt a kijelentést tette: barátaink barátai a mi barátaink. Rómában mindenki biztosra veszi és tudja, hogy Csáky István grófnak ez a kijelentése Jugoszláviára vonatkozott s így nagyon természetes, hogy a magyar külpolitikát a legközelebről érintik a 3 nap múlva Velencében meginduló olasz-jugoszláv tárgyalások.

Ciano gróf olasz külügyminiszter és Markovics Cincár jugoszláv külügyminiszter szombaton Velencében ülnek össze tárgyalásra s mind az olasz, mind a jugoszláv, de ugyanígy a magyar diplomáciai körökben is érthető érdeklődéssel várják a megbeszélések eredményét, Magyarország is,

Ujabb kétórás tanácskozás Mussolininál

Róma, április 19. Mussolini miniszterelnök szerdán délután 4 órakor a Venezia palotában újabb fogadta Teleki-Pál gróf miniszterelnököt és Csáky István gróf kül-

ügyminisztert. A megbeszélés, amelyen jelen volt Ciano gróf olasz külügyminiszter is, közel 2 óran át tartott.

Mussolini ma fontos beszédet mond

Róma, április 19. Csütörtök délelőtt 11 órakor Mussolini miniszterelnök elnöklésével fontos összejövetel lesz az 1942. évi római vi-

lágkiállítás ügyében. A gyűlésen Mussolini miniszterelnök fontos beszédet mond, melyet a rádió is közvetít.

Magyar-jugoszláv és a magyar-román viszony a tárgyalások napirendjén

Budapest, ápr. 19. Római politikai körök véleménye szerint Mussolini miniszterelnök és Teleki Pál gróf megbeszélései nemesak a két ország közvetlen problémáival foglalkoztak, hanem Magyarország, Jugoszlávia és Olaszország közös problémáival is.

Római politikai körökben általában öt pontban foglalják össze azokat a problémákat, amelyek a Duce, Ciano gróf és a magyar miniszterek megbeszélésén szóba kerülhettek.

Ez az öt pont az következő:

1. Magyarország politikai, kulturális és gazdasági viszonya Olaszországhoz. 2. Magyarország viszonya a berlini-romái tengely-

hez, tehát a magyar-német-olasz probléma esemő. 3. Magyarország viszonya az antikomitern paktumhoz, tehát az olasz, német, magyar, spanyol és japán problémák. 4. Magyarország, Jugoszlávia, Németország kölcsönös problémái, különösképpen a magyar-jugoszláv viszonyra. 5. A magyar-román viszony kérdése.

Természetesen a megbeszélések lefolyásáról semmiféle részletes jelentést nem adtak ki. A pohárköszöntők alapján azonban nagyon is valószínű, hogy a magyar és olasz államférfiak megbeszélése főleg e körül az öt probléma csoport körül folyt le.

Római diplomáciai körökben

mételtől tanúbizonyságát adta annak, hogy a Jugoszláviával való jóviszonyt ápolni fogja s csak si-

A magyar államférfiak az olasz ifjúság felvonulásán

Róma, április 19. (MTI). A Venezia palotában folytatott megbeszélések után a Duce vendégeivel Teleki Pál miniszterelnökkel és Csáky István külügyminiszterrel a Foro Mussolini márvány stadionjába ment, ahol a fasizta ifjúság nagy ünnepi bemutatója volt.

Az ifjúság felvonulása már 5 órakor megkezdődött s közel egy órán át tartott. A díszemelőnyen Mussolini halálfejege muskétáival állottak őrséget és Starace, a fasizta főtitkár itt várta a pártvezetőket s a vendégeket.

Negyedhét óra után érkeztek meg a magas vendégek. A vezényszóra teljes esend támadt s a bejáratnál elhelyezkedett zenekar a magyar Himnuszot játszott, amikor a Duce Teleki Pál gróf miniszterelnökkel s Csáky István gróf külügyminiszterrel megjelent a díszemelőny első sorában.

Percekig tartó üdvözlőfogadta a Ducet és a magyar államférfiakat. — Starace párttitkár kiadta a vezényszavakat, majd a zenekar a magyar Himnuszot játszott, utána pedig a Giovinezzát, melyet Mussolini és az egész ifjúság együtt énekelt. Starace párttitkár ezután éia, éia allalati vezénnyel, Teleki Pál gróf miniszterelnöknek, majd a Duce-nak, az egész stadion csak úgy visszhangzott az ünnepléstől. Ezután megkezdődött a bemutató.

kert kívánhat a velencei olasz-jugoszláv megbeszélésekhez.

A zene hangjaira először pompás rendben felvonultak az oszlopok majd visszatérve új formákban helyezkedtek el oly módon, hogy a halállig és az avantgárdisták maradtak közepén és szébbnél-szebb gyakorlatokat mutattak be. A közönség lelkesen megtapsolta őket.

A bemutatót gróf Teleki Pál miniszterelnök és Csáky István gróf külügyminiszter igen nagy érdeklődéssel és tetszéssel szemlélték végig, többször tapsban is kifejezést adva elragadtatásuknak. A Duce állandó magyarzóval szolgált a miniszterelnöknek.

Már jóval elmúlt hét óra és sötétedett, amikor az egész ifjúság felvonulásával véget ért a gyönyörű sportbemutató. A zenekar újból eljátszotta a magyar Himnuszot és a Giovinezzát. Starace párttitkár újabb Éia, éia, allalati vezénnyel előbb Teleki Pál gróf miniszterelnökre, majd a Duce-ra, amelyet a Stadion ifjúsága ezerszeres visszhanggal viszonzott. Amikor véget ért a bemutató, a tömegből kiltört a Duce, Duce kiáltás és percekig éltették az olasz nép vezérét. Mussolini miniszterelnök igen szívélyesen bücsözött el Teleki Pál gróf miniszterelnöktől és gróf Csáky István külügyminiszterrel, akik gépkocsira szállva, a magyar Himnusz hangjai mellett hagyták el a Stadiont.

Magyarország még nem nagy ország, de úiban van, hogy ismét nagy legyen

Az olasz sajtó Magyarországot helyzetéről.

Róma, április 19. (MTI). Olaszország Teleki Pál gróf miniszterelnök és gróf Csáky István külügyminiszter látogatása alkalmából a legmelegebben ünnepli az olasz magyar barátságot. A két peharószóntót valamennyi lap első oldalán vastagbetűs címek alatt közli és a lezáró rendkívül szívélyes és meleg hangjáról szólna kiemel. — hogy azok az a az körökben milyen mély visszhangra váltak. A legtöbb olasz lap vezércikkét ma is Magyarország és a magyar-olasz megbeszélések méltatásának szenteli.

A Corriera della Sera vezércikkében így ír: Magyarország, amely viszonylag kicsi állam a tengelyhatalmaktól minden lehető előnyt megkapott, míg az úgynevezett nagy demokráciák részéről nem kapott mást, mint elnyomatást ellenségeskedést és megsonkítást. Magyarország ma még nem nagy ország, de úiban van afelé, hogy ismét

nagy legyen. Lelki és szellemi vonatkozásban Magyarország már is nagy nemzet, mert a ma vidékén ismét fontos civilizációs hivatást tölt be.

A Cianó grófhhoz közelálló Telegrapho vezércikkében ezeket írja:

A jelenlegi nemzetközi helyzetben a magyar államférfiak római látogatásának érthető fontossága van.

Csehország felszámolása következtében Magyarország, melyet Olaszország és Németország támogatott, legalább is részben megvalósította jogos törekvéseit és most, folytatva a tengely oldalán eddigi politikáját, a dunai és a Balkán vidéken rendkívül fontos tényezővé vált. Olaszország mindig arra törekedett, hogy összhangba hozza Erdélyben az annyira szembenálló magyar és román érdekeket és örömmel látja azt az enyhülést, mely a két ország között bekövetkezett.

A román külügyminiszter, a jugoszláv és szlovák követ Hitlernél

Berlin, április 19. Hitler kancellár szerdán délelben Ribbentrop birodalmi külügyminiszter jelenlétében az új birodalmi kancelláriában fogadta Gafencu román külügyminisztert, akivel hosszabb megbeszélést folytatott.

Gafencu délután meglátogatta Hess birodalmi minisztert, Hitler helyettesét. Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel is megbeszélést folytatott. Ezzel véget ért a román külügyminiszter hivatalos látogatása, Gafencu azonban esütörtökön is Berlinben marad még.

Berlin, április 19. Hitler vezér és kancellár szerdán délelőtt a most kinevezett új jugoszláv követ után fogadta Csermakot, az új berlini szlovák követet, aki ez alkalommal átnyújtotta megbízólevelét. A kö-

vet beszédében kiemelte azt a fontos kapcsolatot, mely az 1939 március 23-án megkötött német-szlovák egyezménynek az értelmében

az új szlovák állam és Németország között fennáll és hangsúlyozta a német és szlovák nép között fennálló hagyományos baráti viszonyt. Hitler válaszában biztosította szlovák követet, hogy az új szlovák államot mindenkor készségesen támogatja s előmozdítja a fontos gazdasági és kulturális együttműködésre irányuló törekvéseket is.

Lord Halifax: Angliának nincs támadó szándéka

London, április 19. A lordok házában lord Cecil beszéde vezette be a külügyi vitát. Miután több főrend felszólalt, lord Halifax külügyminiszter kijelentette, hogy az angol kormány külpolitikája a világ igazi békéjének fenntartása és az angol alattvalók személyi és vagyontulajdonának és jogos érdekeinek megvédése a külföldön. E politika követése során bizonyos elveket igyekeztünk követni — folytatta lord Halifax —, amelyek a Népszövetség alapokmányának bevezetésében találhatók. A nemzetközi szerződés, amelynek feladata ezeknek az elveknek az alkalmazása, legutóbb tagadhatatlanul kudarcot vallott. A nehézségek ellenére is tovább dolgoztunk a nemzetközi megértésért, de Németország lépése Csehszlovákiában kimutatta, hogy most nem áll fenn az ehhez a politikához szükséges kölcsönös alapja.

— Nem akarjuk abbahagyni erőfeszítéseinket, ha azok a siker kiáltásával kecsgetnek, ha a másik oldalról viszonzásra találnak s ha kölcsönös érdekük. A berlini angol nagykövet vissza fog térni államhályegre, míhelyt letelt szabad-ságideje. A képzelt szüleménye az a beállítás, mintha a tanácskozások, amelyeket folytatunk és a szavatosságok, amelyeket adtunk, támadó szándékot jelentenének részünkről.

— Az angol kormány ebben a kérdésben most és bármikor a legünnepélyesebben kijelentheti, hogy az ilyen gondolatnak soha nem lesz helye az angol politikában, mert nemcsak az örültség netorábbja

— Székrekedésben szenvedőknél reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz a belek eldugulását gyorsan megszünteti, a gyomor működését előmozdítja, az anyagcserét megélénkíti, a vért frissíti, az idegeket megnyugtatja s így kellemes közérzetet és fokozott munkakedvet teremt. Kérdezze meg orvosát.

rolna, hanem homlokegyenest el-lenkeznek az angol gondolkodásmóddal, amelynek alapelve: élni és élni hagyni az egész világon.

— Nem akarjuk egyetlen más nemzet jólétét sem fenyegetni és bármilyen is más kormányok belpolitikája, az angol kormány-nak csak az az állandó kívánsága, hogy olyan politikát követhessen, amely a középnek megélhetést és megelégedést nyújt.

— Ebben a tekintetben az angol kormány együtt akar működni minden békeszerető országgal, fenn akarja tartani a szuverén államok függetlenségét.

— Oroszországot illetően most csak annyit mondhatok, hogy a tárgyalások folynak az említett célok megvalósításáért. Remélem, sikerülni fog haladást elérni.

— Nem lehet a világot állandóan öntőformába kényszeríteni, sem a népek és államok békés fejlődését megállítani. Ezért a támadás elleni általános rendszert kívánunk ugyan, de a békés változások lehetőségének biztosításával, senkit sem zárva ki, aki hajlandó hozzá csatlakozni.

— Ha tudjuk, mit hoz a jövő, de ha tényleg korlátlan terjeszkedési törekvésekkel állanak szembe, mindazok, akik fenyegetettnek érzik magukat, össze fognak állni. Ha ismét háború szakadna a világra — fejezte be lord Halifax beszédét — i Anglia csak akkor avatkozik ebbe bele, ha úgy érezné, hogy nincs más módja ama ügyeknek és érdekeknek megvédésére, amelyeket az angolok az életből is többre becsülnek.

Ribbentrop figyelmeztette Gafencut a szovjetegyttműködés veszélyeire

London, április 19. A Daily Telegraph berlini értesülése szerint Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter nyomatékosan figyelmeztette Gafencut a szovjettel való együttműködés veszélyeire, arra az esetre, ha Moszkva csatlakozna a Romániának adott angol-francia kezességhez.

A News Chronicle szerint Berlinben az angol kezesség természetét s a román-szovjet viszonyt feszegető kérdéseket intéztek Gafencuhoz.

Berlin, április 19. Ribbentrop és Gafencu külügyminiszterek keddi berlini tanácskozásának lefolyásáról semmit sem közölnek a lapok,

de valamennyien hangsúlyozták, hogy a megbeszélés baráti hangnemben folyt le, amint ezt a kedden este elhangzott pohárköszöntők is bizonyítják. A Hamburger Fremdenblatt azt írja, hogy a német és román külügyminiszter keddi első találkozása során tovább vezették azt az általános politikai vonalat, amelyet a német-román gazdasági egyezmény megkötése alkalmából jelöltek ki. A német-román viszony a mindkét részről egyaránt szorgalmazott gazdasági együttműködés segítségével szorosabbra fonódott. Mindkét részről felismerték, milyen előnyösen egészítik ki egymást a két nemzet gazdasági élete s ennek a felismerésnek a gyakorlati érvényesítése megteremtette a két állam politikai kapcsolatainak egészséges alapjait is.

Magolcsai Nagy Mihály

női konfekció üzletét

május elsejétől

Ferenc József-ut 37. alá helyezi vissza.

Elköltözés idejéig mélyen leszállított áruk.

V i g s z i n h á z

Erdekes, vidám, izgalmas magyar film:

Varieté csillagai

Jávor — Páger — Mály Gerő
Bordy Bella — Szelezky Zita

A képviselőház bizottsága a zsidó-javaslat 1. szakaszának felsőházi módosítását elvetette, a többi módosítást elfogadta

Budapest, április 19. A képviselőház egyesített bizottsága Pechy László elnöklésével szerdán délután tartott ülésében tárgyalta a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásáról szóló törvényjavaslat felsőházi módosításait. Az ülés megnyitása után Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter hivatkozott arra, hogy a kormány-nak a módosításokkal kapcsolatos állásfoglalása ismeretes. A módosítások nem a kormány, hanem a felsőház módosításai. Amikor a felsőház az ismert módosításokat tette a javaslaton, sok egyéb módosítástól eltekintett és tette ezt azért, hogy elősegítse vele a törvényhozás két háza közötti összhangot. Arra kérte az igazságügy-miniszter a Ház együttes bizottságát, hogy a felsőház magatartását, hogy a felsőház magatartását megnyilvánult szellem figyelembevételével mérlegelje a javaslaton tett felsőházi módosításokat, melyeket egyébként a kormány nem tett pártkérdéssé. Mivel a bizottság tagjai a módosításokat nyomtatásban korábban megkapták, az elnök a felsőház által módosított 1. szakasz felett megnyitotta a vitát.

Juresch Béla az 1. szakasz módosításának mellőzését javasolta, tekintettel arra, hogy a módosítások az egész törvényt illuzióriussá tennek. Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály szintén a módosítások mellőzését kívánta, mert azok kiforgatnak a törvényt lényegéből, de igazságtalan különbségtételt jelentenek az érdekeltek szempontjából is. Meisler Károly szintén a módosítások mellőzését kérte. Rassay Károly elfogadja az 1. szakasz módosításait, mert azok az asszimilációs irányt szolgálják, ezzel szemben a kivételekkel és zsúríval kapcsolatos módosításokat helyteleníti, mert igazságtalan, politikailag helytelen és közjogilag teljesen elfogadhatatlan. Gróf Festetics Domonkos szintén ellenezte a módosítás elfogadását. Zsitray Tibor elfogadja a felsőházi módosításokat, mert jöhetnek nem kielégítőek, de sok esetben alkalmasak igazságtalanságok kiküszöbölésére. Rupert Rezső elfogadja a módosításokat. Rátz Kálmán után — aki a módosítások ellen szólt fel — Bródy Ernő hangoztatta, hogy a legmélyebb ellenérzésével találkozik a felsőháznak az a módosítása, amely a kivételekről szól. Demokratikus felfogását tagadná meg, ha ehhez a módosításhoz hozzájárulna. Makkai János előadó javasolta az együttes bizottságnak, hogy járuljon hozzá a felsőháznak ahhoz a módosításához, amely az 1. szakasz szövegében a »szé-

mély» meghatározás helyett a »szülők» kifejezést iktassa be. A Ház együttes bizottsága ezután nagy többséggel elvetette az 1. szakasz felsőházi módosításait annak az egyre a kivételével, melynek elfogadását az előadó javasolta.

Mi lesz ezután?

Budapest, április 19. A parlamenti folyosón nagy érdeklődés mellett vitatták meg a képviselők, hogy a képviselőház és felsőház között keletkező ellentét esetén miképpen alakul a zsidótörvényjavaslat módosításainak a sorsa. Általános volt az a vélemény, hogy ebben az esetben legalább két héttel kitolódik a zsidótörvényjavaslat törvényerőre emelkedésének lehetősége és ezt az időt aligha lehetne akár csak egy hétre megrövidíteni. A helyzet ugyanis az, hogy ha a képviselőház nem fogadja el a kivételt a felsőház valamennyi módosítását, akkor a felsőházi törvényben előírt eljárás szükségessége következik be.

A képviselőház ebben az esetben értesíti a felsőházat állásfoglalásáról, majd közös ülésre hívják össze a képviselőház és a felsőház

A 2., 12. és 29. szakasz felsőházi módosításait az együttes bizottság hozzászólás nélkül elfogadta.

Végül Makkai János előadó indítványára elhatározták, hogy a módosítások tárgyalására a sürgősség kimondását kéri.

együttes bizottságait. Ezen az egyeztető bizottsági ülésen igyekeznek majd a képviselőház és a felsőház álláspontja között keletkező ellentétet áthidalni és erre vonatkozóan mindkét Háznak javaslatot tenni. Az egyeztető bizottság javaslatáról külön-külön tájékoztatók majd a képviselőház és a felsőház és ha a két Ház álláspontja ezek után sem kerül közös nevezőre, akkor a törvényjavaslat a képviselőház szövegében kerül jóváhagyás céljából az államfő elé.

A Kormánypart részéről elhatározták, hogy a képviselőház holnap délelőtti formális ülésén indítványt terjesztenek elő, amely szerint a Ház pénteken délelőtti 10 órákor nyolcórás ülésen kezdje meg a zsidójavaslat felsőházi módosításainak tárgyalását.

Lesz-e Ház-feloszlatás és mikor

Budapest, április 19. A parlamenti folyosón felmerült az a kérdés is, hogy a zsidótörvényjavaslat törvényerőre emelkedésének elhúzódnása minő befolyással lehet a kormány választási terveire? Megvárják-e a képviselőház jövő hétre tervezett feloszlásával a zsidótörvényjavaslat tető alá jutását, vagy pedig előállhat-e az a helyzet, hogy a képviselőház feloszlására esetleg még a zsidótörvényjavaslat végleges megszavazása előtt sor kerül.

Kormányparti körökben arról beszéltek, hogy Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter jövő héten bemutatja a képviselőházban az új kerületi beosztásról szóló rendeletet, vagyis hogy ha az illetékes tényezők valóban a képviselőház jövő heti feloszlása mellett döntenek, akkor a kerületi beosztásról szóló rendelet kibocsátása a feloszlással egyidejűleg történik meg.

Egyesek azonban rámutatnak arra, hogy a választójogi törvény idevonatkozó rendelkezésének intenciója mindenképpen az, hogy hatvanhármas időközti biztosítanak a kerületi beosztásról szóló rendelet megjelenése s a képviselőház mandátumának lejártá, illetőleg a Ház feloszlása és az új választás kiírása között.

Teleki Pál gróf miniszterelnök, gróf Csáky István külügyminiszterrel együtt szombaton érkezik vissza Ró-

mából Budapestre, az illetékes tényezők tehát a jövő hét elején döntenek végleg a képviselőház feloszlásának és az új választás kiírásának tervéről. Politikai körökben egyáltalán nem tartják kizártnak, hogy a képviselőház feloszlása már a jövő hét végén —, vagyis esetleg még a zsidótörvényjavaslat tető alá juttatása előtt — be-

A bronzpulyka — aranyat hoz
Tenyésztőjás 50 fillér.
Saád Gyuláné, Aradványpuszta.
Atadás Debreczenben.

következik és ebben az esetben természetesen az új képviselőházra várna a zsidótörvényjavaslat sorsának eldöntése, bár a kormány és a Kormánypart illetékes tényezőinek törekvése kétségtelenül a zsidótörvényjavaslat mielőbbi törvényerőre emelésére irányul. Bárminth alakuljon a helyzet, a belpolitikai élet legközelebbi napjai rendkívül mozgalmasak lesznek és a külsőben álló események kétségtelenül döntően befolyásolják majd az egész politikai helyzetet.

Magyar küldöttség Berlinben

Berlin, április 19. A Hitler vezér és kancellár születésnapja alkalmából Berlinben tartózkodó magyar küldöttség tagjai szerdán délután résztvettek a hősi emlékmű megkoszorúzási ünnepségén. Szerdán délután félhat órákor a Berlinben akreditált katonai atassé, valamint huszonhat állam küldöttsége ünnepélyes külsőségek között helyezte el koszorúját az Unter den Lindenen levő hősi emlékműre. — A magyar küldöttség tagjai este résztvesznek az Adlon-szállóban Hitler születésnapjára Berlinben tartózkodó más államok küldöttségeivel a tiszteletükre rendezett vacsorán.

A külföldi államok küldöttségei csütörtökön délelőtt végig nézik a katonai felvonulást, délután pedig a magyar küldöttség Sztolyay Döme berlini magyar követ vezetésével tiszteleg Hitler vezér és kancellár előtt, az új kancellári palotában s a magyar nemzet jókívánságait tolmácsolja Hitler Adolfnak 50-ik születésnapja alkalmából. Ez alkalommal Keresztes-Fischer Lajos m. kir. titkos tanácsos, altábornagy, a Kormányzó Ur Ófőmoltósága főhadsegéde átnyújtja Hitler vezérnek a Kormányzó Ur Ófőmoltósága születésnapjára ajándékát. Utána a magyar küldöttség tagjai résztvesznek kancellári palotában adandó teán. Este a külföldi küldöttségek tiszteletére a birodalmi Operaházban díszelőadást rendeznek.

Göbbels rádióbeszéde Hitleréről

Berlin, április 19. Göbbels dr. birodalmi miniszter 18.30 órákor a berlini rádió mikrofonja előtt ünnepi beszédben üdvözölte Hitler kancellárt, aki holnap tölti be életének 50-ik évét.

— Nyugtalan világban üli holnap Németország világtól ünnepét — mondotta Göbbels — nemzeti ünnepet a szó legteljesebb és legnemesebb értelmében. Ez a nap az egész német nemzetnek egy ünnepe. Hitler Adolf neve ma az egész világ számára politikai programot jelent. Hitler neve szinte mint legenda járja be az egész világot. Nincs a földkerekségen olyan ember, aki közömbös maradhatna a névvel szemben. Az emberek egyrészt nek ez a név reménységet, hitet és jövőt jelent, mások számára e név sokszor még mindig a torz gyűlölet, az aljas hazugság és az alattomos rágalom megtestesítése. Hitler Adolf nemcsak saját országának, hanem Európa történeti fejlődésének is új irányt juttatott, sőt bizonyos mértékben az új európai rend legkiemelkedőbb keze.

— Az általunk teremtet béke a gyakorlati realizmus békéje. Ezt a békét csak magasabb intuícióval lehetett megteremtetni mely annak a felismeréséből indult ki, hogy csak a hatalom adja meg valamely népnek a lehetőséget, hogy végleges megoldáshoz juttassa életbevágó kérdéseit.

— Hitler Adolf egyesíti magában a nagy politikus két lényeges tulajdonságát, a képzelőerőt és a realizmus iránti érzéket.

Göbbels röviden újból vázolta azokat az eseményeket, melyek Ausztria esatlakozását és a Szudétánmet terület visszaesatolását megelőzték, majd így folytatta: Ime a nagy Német Birodalom a szó legtagabb értelmében megvalósult. Sőt még több történt, a Führer visszaadta Európának a békét. Nyilvánvaló, hogy ez nem illik bele azoknak a demokratikus nyugati hatalmaknak a terveibe, amelyek irigyei a nemzeti szocialista birodalomnak. — Ezek a hatalmak Versaillesben tűzfészkét raktak Németország köré azzal a céllal, hogy a Német Birodalomnak állandó nehézségei legyenek — A Német Birodalom a német kard védelme alatt áll. A nemzeti biztonsága, melynek záloga a német hadsereg, le-

Hungária filmszínház
MA UTOLJÁRA
GAÁL FRANCISKA
szellemes, ötletes, zenés
vígjátéka: a
Párisi nászut
Előadások: 5, 7, 9-kor!
Híradó!
Holnap: A TOPRINI NÁSZ!

Az Apollóban
MA ELŐSZÖR
A szajnaparti szerelem
a munka hősköteménye és az igazi férfibarátság himnusza
12 felvonásban.
Főszereplők:
JEAN GABIN, CHARLES VANEL és VIVIANE ROMANCE.
Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!
Híradó!

betővé teszi a gazdasági életet, a kultúra és a népi élet virágzást. Németországban, de az egész világon sincsen olyan német, aki a holnapi ünnepnapon ne gondolna hátalt szívvél

Hitler Adolfra és ne venne részt a német nép ünnepében. Százmillió német öltözik ünneplő ruhába, hogy teljes szívvél és lélekkel ünnepelje a Führert 50-ik születésnapján.

A református konvent ülése

Balogh Jenő megemlékezése a Felvidék és Kárpátalja visszacsatolásáról. — A tiszántúli egyházkerület intézkedést kér az „egyházi bálók”-at rendezők ellen.

Budapest, április 19. A magyar református egyház legfőbb igazgató testülete, a Református Egyetemes Konvent szerdán délelőtt ült össze évi tanácskozásra. A budapesti székház földszinti termében ez alkalomból megjelentek az egyházkerületet vezetői:

Ravasz László, Farkas István, Medgyasszay Vince, Révész Imre püspökök, Balogh Jenő volt igazságügyminiszter, v. b. t. t. és Farkasfalvi Farkas Géza országgyűlési képviselő, főgondnokok, ott volt Puky Endre, a közigazgatási bíróság elnöke, gróf Teleki Tibor koronaőr, Szász Károly, a képviselőház volt elnöke, Lázár Andor és Juhász Nagy Sándor volt igazságügyminiszterek, Benedek Zsolt konventi tanácsos, Boér Elek, a közigazgatási bíróság tagja, Kovács J. István, Győry Elemér, Enyedy Andor egyházkerületi lelkész, főjegyzők, Sz. Kun Béla, Kállay Kálmán egyetemi tanárok, Teglassy András gazdasági főtanácsos, Harsányi Pál felsőházi tag, esperes és még sok más előkelőség.

Az ülés a 65. zsolttár éneklésével, Ravasz László püspök-elnök bibliaoivasásával és imájával kezdődött, majd dr. Balogh Jenő főgondnok-elnök mondott megnyitót. A bizottsági elnöki székben is megemlékezett a felvidéki és kárpátaljai területek visszacsatolásáról és kijelentette, hogy a történelmi fordulat révén 259 református egyházközség jutott vissza az anyaországhoz. Felemelte hangját Balogh Jenő, amikor ezt mondotta:

— Nem újabb foglaltság címén, ha-

nem történelmi joggal kaptuk vissza Kárpátalját és ezt azért kell hangsúlyozni, mert már van külföldi propaganda, amely »hódításról« beszél.

— Legutóbb az angol parlament történelmi ülése alatt a londoni székesegyházban könyörgő istentiszteletet tartottak. Innen is a hálaadás és a fohászkodás szegret szólaltatjuk meg. Isten szerett bennünket akkor is, amikor a háborúban csapásokkal sújtott és most is, amikor újból a felvirágzás útjára vezetett. *A Mindenható kegyelme irányítsa törvényhozásunkat és az egyházi közigazgatást!*

Megéljenztek és megtapsolták emelkedett szellemű beszéde végén Balogh Jenőt.

Azután áttértek a napirendre. A Konvent külügyi bizottsága a mai helyzetben kétszeresen fontosnak érzi, hogy a külföldön a magyarországról elterjedt tévedéseket megcáfolja.

Beszámolták arról, hogy a dunántúli egyházkerület kérésrel fordul a kormányhoz a most tárgyalás alatt levő földbirtokpolitikai törvénnyel kapcsolatban. Azt kéri, hogy a kisbirtok vagy kisbirték olyan legyen, hogy közepes termés mellett is ne csak nagyobb család megélhetését, hanem szerényebb vagyon gyűjtését is tegye lehetővé.

A tiszántúli egyházkerület intézkedéseket kér a Konventtől azok ellen, akik szembehelyezkednek a Konvent egyik régebbi határozatával, amelyben az egyházi bálók tiltottak el.

Tasnády Nagy András igazságügy-miniszter mondja az emlékbeszédet a kommunizmus szoboszlói vértanuinak emlékűnnepélyén

Hajdúszoboszló városa április 23-án, vasárnap kegyeletes emlékűnnepélyt tart a kommunizmus hajdúszoboszlói vértanuinak emlékére, haláluk huszadik évfordulója alkalmából.

1919 április 24-én történt, hogy Szamueli terroristái Hajdúszoboszló piacterén dr. Fekete László szoboszlói polgármestert, Körner Béla gőzmalomtulajdonost, bankigazgatót és Tokay József rendőrkapitányt a legkegyetlenebb módon kivégezték. Minden évben kegyeletes módon emlékezik meg a nemzeti eszme eme vértanúiról. Szoboszló közönsége, de az idén tekintettel a huszadik évfordulóra még impozánsabb módon megy végbe az emlékűnnepély.

Dr. Márton Gábor polgármester vette kezébe az ünnepély rendezését s már érintkezésbe lépett az illetékes hatósági és társadalmi körökkel, egyesületekkel az emlékűnnepély részleteinek megállapítására nézve. Az emlékűnnepélyt Hajdúszoboszlón díszközgyűlés keretében április 23-án tartják meg. Díszközgyűlés után a közönség levonul a Vértanúkterére s itt fog lefolyni az ünnepség. Az ünnepi szónok dr. Tasnády Nagy András m. kir. igazságügy-miniszter. Szoboszló országgyűlési képviselője lesz. Az emlékűnnepélyen résztvesznek Lossonczy István főispán, Rásó István alispán és Hajdúvármegye tisztikara.

Május 21-én lesz a hősök emlékűnnepélye

Bizottság dolgozza ki az emlékűnnepély programját

A dr. Kölesy Sándor polgármester elnöklétével tartott polgármesteri értekezleten a május hó 21-én tartandó hősök emlékűnnepélye részletes programjának kidolgozására bizottságot választottak. A bizottság elnökévé vitéz

Berényi István tábornokot, a Vitézi Szék kapitányát jelölték ki. Tagjainak pedig megválasztották vitéz Bessenyei Lajost, Dioszeghy Dezső ezredesét, a Frontharcosok Szövetsége ügyvezető elnökét, Rugonfalvy Kiss István egyetemi ta-

nárt, a HONSz elnökét, dr. Kiss József tankerületi főigazgatót, dr. Balla Bertalan főjegyzőt, a Dalos-szövetség kerületi elnökét, vitéz Hadházy Dezső testnevelési tanárt, aki a stafétát rendezzi, dr. Balogh Sándor főjegyzőt, dr. Róza Tibor aljegyzőt. Egyben felké-

rést intéz a polgármester a honvédparancsnoksághoz és rendőrkapitánysághoz, hogy megbízottait a bizottságba jelöljék ki. A bizottság közösen összeül és megállapítja az ünnepség programját.

Gyújtogatás következtében kigyulladt és elsüllyedt a Páris francia óceánjáró

Le Havre, április 19. A francia tengerhajózás egyik legnagyobb óceánjárója, a nagy fényűzéssel berendezett »Paris« luxusgőzös kigyulladt. A 35.000 tonnás óceáni gőzösnek szerdán reggel kellett volna kifutnia a lehavrei kikötőből, éjjel tájban azonban borzalmas tűzvész ütött ki a hajón.

A pusztító tűzvész az óriáshajó pékműhelyében tört ki s a lángok csakhamar átesaptak a szomszédos fodrássteremre. A közelben lévő nagy szalonokra szintén hamar átcsaptak a lángok és onnan azután elérték a felső fedélzeteket.

Annak ellenére, hogy az óceánjáró tűzorsége azonnal értesítette a lehavrei tűzoltóságot és a kikötői tűzorségeket is s egyesült erővel láttak hozzá a tűz oltásához, nem tudták meggátolni a lángok továbbterjedését. Éjjel után két óraker a hatalmas hajónak már egyharmada lángokban állott.

A »Paris« hajó tűzvészének eddig egy halálos áldozata is van. A hajó tűzorségének parancsnoka oltás közben belezuhant az egyik szellőző aknába és szörnyethalt. Egy másik tűzoltó oltás közben súlyos égési sebeket szenvedett.

Páris, április 19. A »Paris« személyszállító hajó, amely reggel harminefokos hajlási szögben fekküdt, elsüllyedt. A műtárgyakat és a Newyorkba küldött repülőgépeket megemelték.

A luxusgőzösn számos előkelő személyiség készült az óceáni útra. A hajó több mint huszonötmillió dollár értékű szállítmányt is vitt volna magával. Ezeket az értékes szállítmányokat a hajó alsó részében helyezték el és a tűz kitérése után azonnal az értékes küldeményeket rakták ki elsősorban a partra.

A tűzvész okát mindeztideig nem

lehetett megállapítani és nem is látszik valószínűnek, hogy a tűz kitérésének pontos okát egyáltalán meg tudják majd állapítani. Mint ilyen esetekben mindig feltételezik, most is gondolnak arra, hogy esetleg gyújtogatás történt. A nyomozás természetesen ebben az irányban is folyamatban van.

Páris, április 19. A biztonsági szolgálat már 22 nappal ezelőtt figyelmeztette a Transatlantique hajóstársaságot és a tengeri kereskedelemügyi miniszteriumot, hogy a lehavrei kikötőben egy személyszállító hajó ellen merényletet terveznek. A hajóstársaság azonnal vizsgálatot rendelt el a Normandie és a Paris fedélzetén. A biztonsági szolgálat embereit ezeken a hajókon megkettőzték s a Normandiera vonatkozóan a biztonsági intézkedéseket még inkább megszigorították, mert ez a hajó Badoub belső kikötőjében tartózkodik, leginkább van kitéve veszélynek.

A »Paris« hajón kedden este 22 óra 30 perckor ütött ki a tűz a pékműhelyben, melynek ajtajai be voltak zárva, úgyhogy a biztonsági szolgálat emberei addig nem tudtak behatolni a műhelybe, míg fejtszével be nem verték az ajtót. A kikötői tűzoltó hajói az egész éjszaka folyamán oltották a lángokban álló hajót, de reggelre annyira megléte vízzel, hogy oldalra dőlt és kevéssel 9 óra előtt elsüllyedt.

A »Paris« nevű óceánjáró pékjei a lehavrei rendőrtisztviselő kérdésére elismerték, hogy mikor eltávoztak a pékműhelyből, égvő hagyták a kemencét, amelyben kalácsot sütöttek. A hivatalos nyomozók nézete mindazonáltal az, hogy a pékek eltávózása után kitért tüzet nem lehet kizárólag ennek a hanyagságnak tulajdonítani.

A Vidéki Lapok Egyesületének ülése

Thuránszky sajtófőnök a vidéki sajtó fontosságáról —

Budapest, április 19. A Magyarországi Vidéki Lapok Országos Egyesülete Lékay Lingauer Albin főszerkesztő elnöklésével ülést tartott Budapesten, melyen részt vett Thuránszky László dr. miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője és dr. Dulin Elek miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség sajtóosztályának h-vezetője. — Lékay-Lingauer Albin országos elnök üdvözölte az ország egész magyar vidék sajtója nevében a sajtófőnököt, aki

válaszbeszédében köszönetet mondott az üdvözlésért, hangsúlyozva a vidéki sajtó fontosságát.

A közgyűlés ezután a napirendet tárgyalta le, melynek során dr. Horváth Ödön ügy. elnök a sajtókamara megalakulásával, Gallovich Jenő főszerkesztő elnökgazdát pedig a szociális intézmények továbbfejlesztéséről tájékoztatta a lapokat.

A napirend letárgyalása után dr. Dulin Elek h.-sajtófőnök részletesen válaszolt a gyűlésen elhangzottakra.

Franco felveszi Spanyolország kormányzója címét

Páris, április 19. A *Matin* burgosi értesítése szerint lehetséges, hogy Franco tábornok nemsokára Spanyolország kormányzója címét felveszi és ilyen minőségben fogja tovább gyakorolni a spanyol államfői tisztet.

Roosevelt elnök unokaöccse lezuhant és szörnyethalt

Mexikó, április 19. Kedden délután Jataragualapa közelében Daniel Roosevelt, az Egyesült Államok elnökének unokaöccse, magavezette repülőgéppel lezuhant. A pilóta és a gép utasa szörnyethalt.

KRAYER Festékgár fióküzlete

Csapó u. 5. Telefon 21-60. Telefon 21-60.

Rablótámadás a sötét, néptelen Ispotály-lapason

Gyalog jött be vidékről több száz pengővel, hogy kifizesse adósságát, közben leittatták, elcsalták a külsőségre és kirabolták

Veszedelemes orvótámadás történt az elmúlt este 10 óra tájban az Ispotály-lapason. Ismeretlen egyének megtámadták Hegedűs János 58 éves Nyír adonyi kőművest és megragadták a nyakát. Az egyik magához húzta az öregembert és közben kilopta zsebéből pénztárcáját, melyben 378 pengő és 26 fillér volt. A rablótámadás után a merénylők elmenekültek. A rablótámadás után a merénylők elmenekültek. A kifosztott ember segélykiáltására két ember érkezett a helyszínre a néptelen esti utcán, majd az állomásnál lévő rendőrszem egy cigánnyal együtt előállította Hegedűst a központi ügyeletre.

Előadta a gazdálkodó kinézésű kőművesmester, hogy

gyalog bejött Debrecenbe a napali órákban az Ondód-tanya felől. Közel négyszáz pengőt hozott magával, elzalogosított kertjének pénzét. Azért jött Debrecenbe, hogy kifizesse közel háromszáz pengős tartozását Grósz József Híd uca 16. sz. alatti fakereskedőnek, a többi pénzből pedig építési anyagot akart vásárolni.

A kereskedőt nem találta otthon és ezért beült az egyik kocsimába, ahol fogyasztott.

— A Wesselényi uccán lévő „Otrogyán” kocsimában 12 deci bort ittam — beszélt a károsult ember, — majd elmentem a Teleki uccán egy másik kocsimába, ahol három decit ittam.

Itt leült mellém két ismeretlen fiatalember, akik közül az egyikkel a másik kocsimában is találkoztam már. Látták, hogy százpengőssel fizetek, beszédbe elegyedtek velem és hat liter bort rendeltünk.

Már este hat óra lehetett, amikor áthívtak ezek a Wesselényi utcán lévő „Tarackózi” kocsimába azzal, hogy ott majd ők fizetnek. Este nyolc óráig voltunk itt, ahol egy cigány húzta a nótát és két liter bort ittunk.

— Majd az egyik fiatalember elfünt, a másik pedig elhívott, hogy kikísér az állomásra. Haza akartam ugyanis utazni az esti vonattal, de közben becsalt még az „Eden”-be is és így lekéstem a sínautót. Ekkor a kísérőm azt ajánlotta, hogy elvezet a Hatvan utcai állomásra, mert arra közelebb érem el az állomást és elindulunk az Ispotály utcán lefelé. Kettő mentünk a sötétben, a cigány pedig utánunk kullogott. Nem emlékszem pontosan, hogyan történt a dolog, pedig nem voltam részeg, de

a kísérőm átfogta a nyakamat és magához rántott, hogy a cigány is megfogott volna, vagy pedig a másik ember is, aki korábban elment a kocsimából, azt nem tudom. De lehet, hogy mind a hárman ott voltak. Az ismeretlen kísérőm kivette a pénztárcámat a farzsebemből, melyben 378 pengő 26 fillér volt, majd elkezdett futni. Csak a cigány maradt ott. Ekkor segítségért kezdtem kiáltani:

— Fogják meg, fogják meg, ellopják a pénzemet.

Előfutott két ember, akiknek azt mondtam a cigányra mutatva:

— Ez lopta el a pénzem. Azután a rendőrhöz mentünk.

A cigány kihallgatása során vártig tagadta, hogy valami része lett volna a dologban.

— En csak muzsikáltam nekik —

vallotta — és ötven fillért kaptam. Az éjszakára őrizetbe vették a cigányt és kutatnak a két másik ember után, akik együtt voltak a kőművesvel.

A szerencsétlen vidéki ember az italtól és fáradtságtól magába roskadva ült délelőtt a rendőrség folyo-

Tényleg kődobás érte Révész püspököt a budapesti gyorsvonaton

Lényegtelen epizód volt — mondja a püspök, kit Hüttl professzor résziesített első segélyben

Fenntartással hírt adtunk arról, hogy Révész Imre püspököt, ki vasárnap fontos egyházi gyűlésre Budapestre utazott, a vonaton kődobás érte. Most már megállapítást nyert pontosan, hogy mi történt.

Arra a gyorsvonatra, melyen Révész püspök utazott, éretlen suhancok közpört zúditottak. A vonat egyik elsőosztályú fülkéjében foglalt helyet Révész Imre dr., a tiszántúli református egyházkerület püspöke is. A püspökkel együtt utazott a fülkében Hüttl Tivadar professzor, a debreceni sebészeti klinika igazgatója. A vonat egyébként zsúfolt volt utasokkal. Amikor a vonat Törökszentmiklós és Pusztaszentmihály között haladt, a sötétből közpört érte az ablakokat. A vonat tovább folytatta útját, de elterjedt az utasok között a hír, hogy Révész püspök megsérült. A püspök ugyanis az ablak mellett ült, míg a szomszéd ülésen az orvosprofesszor foglalt helyet.

Eddig ismeretlen adatok a Szobránc elleni repülő-támadásról

A támadó cseh repülők által ledobott 142 bomba közül csak 36 robbant fel. Egy bomba felgyújtotta Kunder kereskedelmi miniszter nagyszüleinek háza

Grigássy Károly, a szobránci magyar általános elemi iskola igazgatója húsz év óta menekülni volt kénytelen a cseh uralom elől, mert a csehek halálra keresték erős magyar érzése miatt. Most egy Szobránc felszabadult, első dolga volt felkeresni Szobráncot. Visszatérve érdekes részleteket mondott el a Szobránc elleni szlovák, illetve cseh repülő-támadásról, melyet repülőink oly fényesen vertek vissza.

— A községtől alig három kilométerre van a határ — mondotta Grigássy Károly. — Az egetverő kopasz Vihorlát még a szlovákoké, de a 900 méter magasban tündöklő tengerszem már a miénk. Eppen a határon van a hozzánk vissza került történelmi emlékmű Széchenyi grófi kastély, amelynek hatalmas erdeiben az Amerikából betelepített bölényesordák legelésznek.

— A szobránciak a megvetéssel párosult megdöbbenéssel beszélnek arról a repülő-támadásról, amelyet a község ellen intéztek a csehek.

142 bombát dobtak, de csak 36 robbant. Az alattomos támadásra azonban nagyon ráfizettek, mert

sóján és várt a kihallgatására. Siránkozva panaszkodta el, hogy a pénztárcában volt egy 250 pengős nyugta is, amit az összel fizetett ki Grósz Józsefnek. Földönfutóvá lettem. Ilyet értem meg, hogy szülővárosomban loptak meg. Legalább ketten lehettek, mert egymaga nem boldogult volna a tekerő mihaszna, aki egész éton kapacitált.

Öt gyerekem van otthon.

A rendőrség erélyes nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

Az egyik kő a püspök fejetejét horzsolta. A sérülés szerencsére könnyű természetűnek bizonyult. Hüttl professzor a legnagyobb készséggel és gyorsasággal rendelkezésre állott s első segélyben résziesítette Révész Imre püspököt.

Révész Imre dr. püspök az esetről a következőket mondta:

— Lényegtelen epizód az egész, ami velem a debreceni gyorsvonaton történt. Fejem tetőjén szenvedtem horzsolást. Nem, mint mondani szokás, nyolc napon belül, ha nem huszonegy órán belül gyógyult meg ez a kis felhámserülés.

Amint a debreceni gyorsvonat a nyugati pályaudvarra befutott, azonnal jegyzőkönyvet vettek az esetről. Megállapították, hogy a gyorsvonatonk ablakait öt helyen törték be az éretlen suhancok. Természetesen az államvasutak igazgatósága értesítette az esetről az illetékes csendőrséget, amely megindította a nyomozást.

légelhárítóink egymásután négy repülőgépet szedtek le és tettek ártalmatlanná.

A repülőgépek felégett, füstös romjai még most is lehet látni.

Az egyik bomba felgyújtotta Kunder Antal kereskedelmi miniszter nagyszüleinek a házat. Ugyancsak bombázni akarták gróf Sztáray Irma esillagkeresztés hölgy, Erzsébet királyné egykori udvarhölgyének — aki a genfi alattomos gyilkosság idején a királyné mellett ült a kocsiban — kastélyát. A bombák a kastély kertjébe zuhantak és mély lyukat vágya, ártalmatlanná semmisültek meg.

Egy másik bomba a postahivatal épületét érte, éppen abban a pillanatban, amikor a hivatal ottmaradt cseh-érzelmű vezetője távesővön figyelte a felette keringő repülőgépeket. Egyszerre bomba csapott le, amely darabokra tépte a cseh postást, akinek szétfröcsesülő vére még most is ott látszik a falakon.

Célt tévesztett az a bomba is, amelyet annak a kastélynak szántak, amelyben Szent István koronáját őrzik egy éjszakán át 1705-ben, a napóleoni hadjáratok idején, amikor Po-

zsonyból Munkácsra vitték megőrizni azt.

A cseh világra jellemző esetként beszélt el Grigássy Károly, hogy egykori tanítványa, Psák György, egy egyszerű pánszláv érzelmű parasztfiú a cseh uralom alatt kormánybiztos lett. Annál megnyugtatóbb azonban, hogy most egykori tanítványa, a sok szenvedésen, kálvárián át is meg nem alkuvó magyar, Csuha Sándor lett a járási kormánybiztos.

Két napot töltöttem el Szobráncban, — mondja fellelkesülve Grigássy Károly — s nem tagadom, mikor hazajövet, kocsim a község határába ért, leszálltam, levettem a kalapomat és imát mondtam. Hátat adtam, hogy ezt is megengedte számomra az Ur. Imát mondtam azokért, akik ezért a földért áldozták életüket...

Lindberghet az Egyesült Államok katonai szolgálatra hívta be

Lindbergh ezredest, mint tartalékos tisztet, Woodring, az Egyesült Államok hadügyminisztere tényleges szolgálatra hívta be. Lindbergh ezredes a légihaderő főparancsnoka mellé kapott beosztást, mint a repülés műszaki kérdéseinek és aviatikai kutatásoknak a szakértője. Ilyen körülmények között Lindbergh nem utazhat vissza Németországban maradt családjához. Az USA hadügyminiszterétől azt az utasítást kapta, hogy vizsgálja meg az egész amerikai repülés helyzetét és aztán terjeszzen bizalmas jelentést a légihaderő főparancsnoka elé.

Felhívás a vállalatokhoz a zuglapok ügyében

A Magyar Távirati Iroda jelenté: Több gazdasági vállalat vezetősége illetékes helyen panaszt tett amiatt, hogy a vállalatok közgyűlése idején engedély nélkül megjelenő, valamint időszakilag leggel nem bíró alkalmi röpíratok hirdetési átalány és előfizetés iránti igényekkel vagy egyéb anyagi támogatás iránti kérelmekkel jelentkeznek náluk, sőt sok esetben az ilyen zuglapok kiadói és szerkesztői egyenesen fenyegető módon lépnek fel.

Ez okból illetékes helyről felhívjuk a különféle pénzüzetek, részvénytársaságok és vállalatok vezetőseit, hogy mielőtt valamely lappal vagy lapkiadóvállalattal összeköttetésbe lépnének, minden esetben győződjenek meg arról, hogy az illető lap időszaki leggel bíró-e és a törvényben előírt engedély alapján jelenik-e meg. Amennyiben pedig az anyagi kéressel vagy követeléssel jelentkező fél nem tudná igazolni azt, hogy lapja jogszerűen jelenik meg, úgy az illetőre hívják fel a rendőrség figyelmét.

Katonai és egyenruházati felszerelések, egyensapkák

legelősebben a Nagymajtényi Testvéreknél PÉTERFIA U. 10. UJ ZLET !!!

Rövid ülést tartott a képviselőház

A képviselőház tegnap formális ülést tartott. *Bobory György* elnök jelentette, hogy kormányzói kézirat érkezett, majd tartalmát állva hallgatták végig. A kormányzó a kéziratban közölte a képviselőházzal, hogy a magyar-csehszlovák szerződés becikkelyezéséről, valamint a Prágában kelt magyar-csehszlovák egyezményről, továbbá a vámkezelésnél való kölcsönös eljárás ügyében kelt törvényjavaslatokat újabb megfontolás céljából visszaküldi.

Az elnök ezután a felsőház elnökének átiratát ismertette, amely szerint a honvédelemről szóló törvény rendelkezései szerint megválasztották a kiküldendő 36 tagú bizottságot a felsőház 12 képviselőjéből. Jelentette továbbá az elnök, hogy a felsőháztól érkezett másik átirat szerint az úgynevezett zsidó-javaslaton a felsőház módosításokat eszközölt.

Bemutatta ezután a Mezőtúron megválasztott *Spett Ernő* megbízólevelét.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a miniszterelnök nevében benyújtotta az állami számvéviszéknek az 1937-38. évi zárszámadról szóló jelentését, valamint több község és város területének kiigazításáról szóló jelentést.

Az elnök ezután napirendi indítványt tett. Eszerint a *Ház esütörtökön délelőtt 1 órakor tart ülést* és annak napirendjén szerepel a honvédelmi törvény rendelkezései szerint megalapítandó 36 tagú országos bizottságra a képviselőház 24 tagjának kiküldése. Az ülés ezzel befejeződött.

Debrecenben élő székelyek Rákóczi fejedelem koporsójánál

A Debrecenben élő székely testvéreink lelkét már régóta emésztette az a forró vágy, hogy nagyobb csapatban látogassák meg a felszabadított Felvidék valamely városát. Öröndetes alkalmat nyújtott erre az április 16-i vasárnap nap, amikor jelleres vonat indult a felvidéki fővárosba: Kassára és lehetővé tette, hogy csekély anyagi áldozat mellett minél nagyobb számmal vehessenek részt a kedves kiránduláson. A debreceni Hargita jelképes székely társközség csoportja tekintélyes számban áll a kedvező alkalommal és édesbűs érzésekkel eltelve közlekedett a Kuruc városához, ahol nemzeti nagyságunk emléke ragadta meg lelkeiket és áhítatos lélekkel közeltek a magyar honszeretet halhatatlan emlékére dicső vértanújához. Itt a község nevében korszorú helyezett a község bírja: *dr. Fazekas Sándor* a koporsóra rövid beszéd kíséretében. A honszeretet forró könnyei bugygyantak ki a sok, otthonából kiüldözött, sok viszontagságot látott derék székely testvéreink szeméből, kiknek szülei, testvérei, édes rokonai közül bizonyára sokan éppen úgy koporsóban álmognak, már a nagy nemzeti fellámadásról, mint a dicső fejedelem, kinek szellemét és a jóságos Gondviselőt buzgón kérte a szónok s vele együtt az egész csoport, hogy minél hamarabb vezesse őket haza forrón szegretett szülőföldjükre, drága kedveik közé.

Hisszük, hogy a tiszta szívből származó buzgó imádságot meg-

hallgatja az égi hatalom és beteljesíti az epekedő lelkek hő vágyát, hogy a boldog öröm édes érzésével öleljék át egymást Erdély földjén a rég nem látott rokonok, testvérek és kedves jóbarátok.

Kossuth Building

Az Amerikai Magyar Református Egyesület nagyszabású tevékenysége.

Washington, 1939 április hó (A Debreczen amerikai munkatársától.) Az Egyesült Államokban megtelepedett református magyarok hatalmas intézménye az Amerikai Magyar Református Egyesület — tagjainak létszáma huszezer, vagyona másfélmillió dollár — ez év május végén tartja négy évenként szokásos nagygyűlést.

Ezt a nagygyűlést az egyesület székhelyén, az Egyesült Államok fővárosában tartják és pedig a tagok nagy örömeire saját palotájukban, mely egészen közel van — alig két saroknyira — az Egyesült Államok elnökének hivatalától, lakásától. Az Amerikai Magyar Református Egyesület a múlt évben vásárolta ezt a palotát és az egyesület vezetőségének izzó magyar érzését, a magyar szabadság és függetlenség eszméjéhez való törhetetlen ragaszkodását ékesen mutatja, hogy a palotát: Kossuth Building-nek nevezték el.

Az egyesületi székházban messze látó neon belük világítják az Egyesült Államok fővárosában a nagy magyar szabadságharcos nevet.

Az Amerikai Magyar Református Egyesület különben nagy buzgósággal dolgozik azon, hogy az amerikai közvélemény megismeresse az amerikai történelemnek magyar származású alakjait. Mert ilyenek szép számmal vannak, csak éppen keveset tudtak róla, Vasváry Ödön, az egyesület számvevője hónapokon keresztül bujta Washingtonban a könyvtárakat, levéltárakat, hogy felkutassa a magyar származású történelmi személyi adatait.

Igy igen nagy súlyt helyezett arra, hogy az Egyesült Államok népével megismertesse az eddig csak szűkebb körben ismert tény, hogy Washington Györgynek, az amerikai függetlenség

kívívójának seregében egy karcagi származású remormátus magyar ezredes: Kovács Mihály is harcolt, sőt 1799 május 11-én hősi halált is halt az amerikai függetlenségért, az Angliától való elszakadásért folytatott küzdelemben.

Az Észak-Dél háboruban igen nagy számmal harcoltak magyarok Lincoln seregében és Vasváry Ödön a washingtoni könyvtárakban, levéltárakban erre vonatkozólag is rengeteg adatot talált, melyeket fel is dolgozott és az egyesület erről könyvet ad ki a közgyűlés megnyitása napján.

A Washingtonban összegyűlekező református magyarok tisztelgő látogatást tesznek az Egyesült Államok elnökénél és átadják neki a Lincoln magyar hősei díszkötés példányát és ünnepeket rendeznek az amerikai nemzeti hősök temetőjében: Arlington Cemeteriumban a magyar származású amerikai hősök sírjánál.

Jó alkalom ez arra, hogy az amerikai közvélemény figyelmét a magyar nemzetre felhívják, mert természetesen ezekről az eseményekről az amerikai sajtó bőségesen fog írni.

Amerika milliós tömegei olvasni fogják lapjaikban, hogy a magyar nemzet nemcsak dolgos kezek százezreit adta az Egyesült Államok felépítéséhez, hanem nemzeti hősokeket is, akik életüket adták az Egyesült Államokért.

Az Amerikai Magyar Református Egyesület különben most tartotta igazgatósági gyűlést és ezen elhatározták, hogy ebben az évben is hat fiatal tagjukat hozzásegítik ahhoz, hogy eljöhessenek a Debreceni Nyári Egyetemre, megismerkedhessenek azzal az országgal, melyből szülei származnak. Most folyik a hat szerencsés fiatal amerikai magyarnak a kiválogatása.

F. F. A.

Szent-Kereszthegyi Kratochvil ny. altábornagy a székely hadosztály husz év előtti küzdelmeiről

A Csonkamagyarországon élő erdélyi magyarok és székelyek egyesületeinek tartott második országos kongresszusán Szent-Kereszthegyi Kratochvil Károly ny. altábornagy, a Székely Hadosztály Egyesület elnöke beszédet mondott, melyben érdekesen emlékezett vissza az általa vezetett Székely Hadosztály szerepéről és küzdelméről:

— 1919. tavaszán a Székely Hadosztály Vaskó, Belényes, Csusza, Királyhágó, Körtyvélyes, Hádád, Szinyérvár-alja, Técső és Máramarossziget mellett a harcban feltartóztatta a románok imperialista szándékú elfoglalását Budapest és Magyarország megszállására.

— Ezáltal megvédte a magyar hont. — Fentemlített vonalon román katonák nem juthattak túl ha 1919. március 21-én gróf Károlyi Mihály — a köztársaság elnöke — a bolsevistáknak a hatalmat át nem adja.

• Az új helyzetben a Székely Hadosztály magtartására nézve csak két lehetőség adódott:

vagy behódol, illetve csatlakozik a bolsevizmushoz, — egyszóval vörös lesz,

vagy nem csatlakozik a vörösökhöz. Ha a Székely Hadosztály a bolsevizmushoz csatlakozik, akkor a fenti székely vonal mögött zavartalanul szervezhető volna a bolsevisták által felállítandó vörös hadsereg, és amikor

már teljesen hárcképpé válik, a románokat ez a vörös hadsereg a székely hadosztály lendületével Erdélyből kiűzi. Csak hogy ennek az a nagy ára és az a nagyhátránya lett volna, hogy egész Erdély a beözönlő vörösök által bolsevizálódik és Kun Béla hatalma gyarapszik, megrősödik és terjeszkedik egészen a Dnyeszterig, ahol összeköttetésbe jutott volna az ott álló orosz bolsevistákkal. E eslekedet következménye: Románia összeomlása és bolsevizálása lett volna, ami annál könnyebben megtörtént volna, mert Romániában abban az időben már nagyon erős bojárrelenes hangulat uralkodott.

Olaszországban és Angliában nagy kommunistaizű sztrájkok voltak, — Németország a spartakus harcok színhelye volt, Ausztria nagyobb fele pedig — mondhatni — bolsevista érzelmű volt.

Hogy tehát a bolsevizmus egy csapásra Középeurópában, sőt talán egész Európában nem terjedt el, ez a Székely Hadosztály érdeme, mert nem csatlakozott a bolsevizmushoz, hanem ellene fordult. Kun Béla hatalma és vele a bolsevizmus ezáltal halálos dőfést kapott, nem tudott terjeszkedni és célját, hogy egy erős vörös hadseregre szert legyen, nem érte el.

A székelyek elhatározása tehát döntő elhatározással volt Európa sorsára, antibolsevista magtartásukkal Európát

a bolsevizmustól megmentették.

Ugyancsak nagy befolyással volt a székelyek magtartása a lengyeleknek 1920-ban vívott harcára és győzelmére a bolsevista oroszok fölött, mely fényes győzelmet Lengyelország nem érhetett volna el, ha körülötte bolsevista államok léteztek volna.

Először tehát a Székely Hadosztály magatartása, másodsor pedig a lengyelek varsói győzelmé mentette meg Európát a bolsevizmustól.

A székelyek elhatározásának és magatartásának Európa részéről mi az elismerése? A legnagyobb hálátlanság! Hála helyett elvették zsebéből hazájukat és azóta idegen járom alatt szenvednek és sánylódnak és megfogyva bár, de nem megtörve várják a felszabadulás pillanatát, hogy az immár meggyarapodott édes magyar hazánkkal ismét egyesüljenek.

Vitéz dr. Nábráczky Béla vármegyei főjegyző nyugalomba vonul

Hajdú vármegye vezető tisztviselőkarának régi, közbeesülésben álló tagja vitéz dr. *Nábráczky Béla* vármegyei főjegyző.

Nábráczky főjegyző hosszú szolgálata után most elérkezettnek látta az időt, hogy a jól megérdemelt nyugalomba vonuljon. Mint értesülünk, már be is adta nyugállományba helyezése iránti kérelmét, melyet a jövő héten, április 26-án tartandó megyei rendkívüli közgyűlés tárgyal.

Fényesen sikerült az Olasz Kulturintézet hangversenye

Lilia d'Albore nagy sikert aratott

Nagy érdeklődés mellett, a városi zenekola hangversenytermét zsúfolásig megtöltve, előkelő közönség jelenlétében tartotta meg az Olasz Kulturintézet hangversenyét.

Az igazi művészi élményt jelentő koncerten a fiatal olasz művészgárda egyik legkiválóbb tehetsége, az Európa nagyvárosaiban jól ismert s mindenütt forró sikert aratott *Lilia d'Albore* gyönyörű játékával valóságos elragadtatta a közönséget. Tökéletes egyéni játék, finom technikája minden számban megnyilvánult. A kiváló hegedűművész *Beethoven: Szonátájával, Tartini: Az ördög trillájával, Samartini: Szerelmes dalával, Pizetti: Három énekével és Paganini esengőjével* aratott nagy sikert. Az olasz zeneművészet gyöngyszemei esendültek fel *Lilia d'Albore* mesterien kezelt vonója alatt s méltán volt a kitűnő művésznek olyan őszinte nagy sikere Debrecenben.

Az est részletes méltatására legközelebbi számunkban visszatérünk.

Bihari ügyek a debreceni törvényszék előtt

A debreceni törvényszéken dr. *Tokay Gyula* tanácsa tárgyalta volna szerdán délelőtt a volt bihari főispán, Szilágyi Lajos és a nyugalmazott bihari alispán Fráter László rágalmaszasi ügyét, melyről annak idején már írtunk. Szilágyi Lajos a főrendiház kiadta, a belügyminisztériumból az annak idején kért iratok megérkeztek, de a tárgyalást nem lehetett megtartani, mert Szilágyi Lajos nem jelent meg, mivel más ügyben idézték meg egy másik bírósághoz a szerdai napra. Molnár Imre vármegyei főjegyző sem jelent meg, aki pedig a legfontosabb tanu az ügyben. Fráter László megjelent védőjének dr. Fráter Pálnak a társaságában, melyet azonban elnapoltak. Uj határnapot hivatalból állapítanak meg.

Nincs hír a jugoszláv kereskedelmi miniszterről, ki repülőgépen a Hitler-ünnepségekre indult

Zágráb, ápr. 19. (Havas.) Mind- eddig semmi hír sincs arról a repülőgépről, amely 12.30 órakor felszállt Zágrábrban és magával vitte Jevrem Tommics kereskedelmi és

iparügyi minisztert Berlinbe, hogy résztvegyen Hitler kancellár 50. születésnapja alkalmából rendezendő ünnepségeken.

Az angol és francia flotta együttműködése a Földközi tengeren

Páris, április 19. (Stefani.) Meg- erősítik azt a hírt, hogy egy esetleges háborúban a Földközi-tenger védelmét két részre osztják, a ke-

leti részt az angolok, a nyugati részt a franciák védnek. Darlan tengernagy lesz a flották főparancsnoka.

Egy német utasrepülőgépet belga katonai gépek visszafordulásra kényszerítették

Brüsszel, ápr. 19. A Páris és Köln között közlekedő német kereskedelmi repülőgép, amelyen 12 személy utazott, alacsonyan szállt az Esneux és Liège feletti titkolt övezet felett. Emiatt a német gépet 2 belga katonai repülőgép

visszafordulásra kényszerítette és a Brüsszel melletti katonai repülő- térre kísérté, ahol a német gép leszállt. A vizsgálat lefolytatása után a német repülőgépet visszatért Németországba.

Bonnet: Súlyos bizonytalanságban vagyunk

Páris, április 19. A francia ka- mara külügyi bizottsága szerdán ülést tartott. Az ülés végeztével ki- adott hivatalos közlemény így szól:

Bonnet külügyminiszter igen részletes és teljes beszámolót tar- tott a nemzetközi helyzetről. Min- denekelőtt Franciaország és Spa- nyolország kapcsolatáról beszélt. Kifejezésre juttatta azt az óhaját, hogy szeretné, ha a két ország kö- zötti függőkérdések szerencsés mó- don és gyorsan elrendeződnének. A külügyminiszter utalt arra, hogy az elmúlt szombaton hosszú eszme- eserést folytatott a párisi spanyol nagykövettel Franciaország és Spanyolország kapcsolatáról. Eb- ből az alkalomból kielégítő tájékoz- tatásokat nyújtottak át neki. Bonnet külügyminiszter nagy meglepetését fejezte ki Pétain tá- bornagy tevékenysége felett.

Bonnet ezután utalt arra, hogy milyen körülmények között foly- tak le londoni megbeszélései

Chamberlain miniszterelnökkel és Halifax külügyminiszterrel. Az angol miniszterek előtt kifejtette a leginkább fenyegetett államok- nak nyújtandó segítség általános elvét úgy, ahogyan azt a francia kormány kidolgozta. Örül, hogy az angol kormány a francia kormá- nyéhoz teljesen hasonló elvekre ta- lált. Ilyen módon az elmúlt hetek során a két kormány párhuzamo- san folytathatta fáradozásait a béke megszervezése céljából és sze- rencsés eredményekre találhatott. Nyilatkozott végül Bonnet a francia kormány és a szovjetunió között kialakuló tárgya- lásokról. Beszéde befejezésével a miniszter nem titkolta, hogy a mostani nemzetközi helyzetben s- súlyos bizonytalanságok vannak, rá- mutatott arra, hogy a francia kor- mány megtett minden övönként- kedést, amely szükségesnek látszott, hogy a birodalom minden részének védelmet biztosítsanak.

Hollandia katonai intézkedései

Hága, április 19. A holland kor- mány benyújtotta azt a már beje- lentett törvényjavaslatát, mely szerint a kormány felhatalmazást kap, hogy a szárazföldi hadsereg szolgálati idejét 11 hónapról 2 évre, a partvédelmi csapatokét pe- dig 20 hónapra emelje fel. A meg- okolásban arra utalnak, hogy a

kormány csak bizonyos körülmé- nyek között szándékozik ezt a tel- hatalmat teljes mértékben igénybe venni. A hollandi véderő békebeli erejét olyan mértékben növelik, hogy a jövőben nemzetközi feszül- ségek idejében ne legyen szükség rendkívüli intézkedésekre a határ- védelem megerősítése céljából.

LEGUJABB

Hongkong, április 19. (Havas.) A kínai haderők folytatják előnyo- mulásukat Kanton irányában, míg a japán csapatok visszahúzódtak a városba. A kínai előőrsök már kö- rülbelül 15 kilométerre vannak Kantontól. Más szakaszokon vi- szont a távolság még mindig mint- egy 50 kilométer. A kínai hadve- zetés hangoztatja, hogy a Kan- ton—Kaulun—Hongkong vasútvo- ual már teljesen birtokában van.

Madrid, április 19. A külföldön elterjedt hírekkel szemben a kor- mány hivatalosan közli, hogy a madridi győzelmi felvonulásig egy katonát sem szabadságotat,

—0—

A Kansz emlékirata a kormányhoz

Budapest, április 19. A Kansz emlékirattal fordult a kormány- hoz s ebben azt kéri, hogy a nor- mál státus keretében megüresedett állásokat június havában töltsék be, ezenkívül nagyböszabású cím- és jelleg-adományozás történjék, főleg a IX—XI. fiz. osztályokban, orvosolják a tűzharcosok sérel- meit, kedvezőbben bírálják el a ke- zelőket, díjnokok és kíségető szolgál- kinevezési idejét, azonnal, vagy legalább is félévénként töltsék be

az 1939 június -tól üresedésben lé- vő állásokat, melébb rendszerezít- sék minden tisztviselő csoportban az automatikus előlépést, s végül a figyelmen kívül hagyott egyéni várakozási időt az előlépésnél szá- mítsák be a szolgálati tartamba.

Hashajtónak
Artin dragée Biztos Olcsó

Országos mozgalom a marólúg ellen

A Zöldkereszt mozgalom felvilágosító munkája Deb- recen környékén.

A napi hírek szürke rovatában alig van olyan nap, hogy beneszámolnánk arról, hogy itt vagy ott valamelyik kis környékbeli községben, vagy tanyán kiskorú gyermek véletlenül beleivott a lúgkőves csuporba.

A törvényszéken és kir. táblán alig múlik el hét, hogy a lúgkő miatt ne kerülne a vádlottak padjára egy-egy anya, akinek a hibájából ivott a gyerek a méregből. És mi az eredmény. A marólúg továbbzedi áldozatait, amely vagy halállal végződik, vagy pedig a kisgyermek örök életére nyomorékja marad vagy az anyai gondatlanságnak, vagy pedig a nemtörődömségnek.

Ennek a méregnek már eddig sok száz ártatlan áldozata van. A rendőr ségi kihallgatásokon, a bírósági tár- gyalásokon szomorúarcú szegénysz- szonyok a vádlottak, akik egyformán azzal védekeznek, hogy munkába ment a férjével, a gyermeket otthon kellett hagyni a bezárt lakásban és így történt a baj. Az anyát megbüntették, szabad- ságszűrésre vagy pedig az enyhítő körülményekre való tekintettel felmen- tik, hiszen nem hibás, mert kire hagy- ja a szegény ember a gyereket. Város- ban még van egy megoldás, napközi otthonban helyezi el gyermekét a szeg- ény kétkéze munkája után élő ember, de tanyán nincs napközi otthon, ahol féltő gondot vigyáznak a csöppsegek- re.

Itt van aztán az öngyilkoságok szo- morú statisztikája. Hány és hány öngyilkosság történik napjainkban lúgkő által. Olcsó méreg, pár fillért be- lehet szerezni és biztosan öl.

Mire használják manapság ezt a mérget. Háztartásokban mosáshoz, szappanfőzéshez és tárgyak tisztításá- hoz. Ma, amikor olyan fejlett a kémiai ipar, lehetetlen, hogy ne volna egy szer, amely ártalmatlan és mégis tud- ja pótolni a marólúgot.

A marólúg egyedül Magyarországon van szabadforgalomban míg a nyugati államokban csak ipari célokra hasz- nálhatják. A marólúg házi használata csak kényelmi szempont, mert éppen a magyar háziasszonyok évszázadokig tudtak kitűnő szappant főzni, marólúg nélkül.

Évtizedek óta folyik a harc a lúgkő ellen, de eddig nemsok eredményt ér- tek el. Évekkel ezelőtt ugyan napvi- látott látott egy rendelet, amely szerint lúgkővet csak hatósági engedéllyel le- het beszerezni fűszerüzletekben. Az el- járás az, hogy az elsőfokú közigazga- tási hatóságnál kell kérni a lúgkővet szappanfőzés céljára. A kérelmet két tanu aláírja és már meg is van a be- szerzési lehetőség. És mennit adnak el a kereskedők anélkül.

Van egy másik ügynevezett gazdaér- dek is, amely alapján van némi joga- sultsága a lúgkőnek. Kimondották, hogy a gazdáknak az elhullott sertések szappanná való kifőzésénél nagyon is szükség van a lúgkőre. A mai kényel- mes világban azonban elfeledkeznek arról, hogy a magyar háziasszonyok, amikor a kémiai úton előállított lúgkő- nek se híre, se hamva nem volt, nagy-

szerű szappanokat főztek hamuluggal mésszel és szíksóval. A szíkes földek tetejére összeperették a szíksót, ezt mésszel összekeverték és kész volt a kitűnő lúg. It van aztán az igen olcsó hamulúg. Egy zacskóba összegyűjtöt- ték a tiszta és kiszitált fahamut, vízbe- tették és ezzel a lúggal is igen jóminő- ségű szappant főztek, vagy suroltak, mostak. A fentnevezett két lúgfajta nem ártalmas, igen olcsó, nem úgy úgy, mint a kémiai úton előállított lúg amely oldatlan állapotban is olyan veszedelmes, hogy fát, ruhát sőt a kezét is égeti.

Igen érdekes mozgalmat indított el a Zöldkereszt mozgalom az egész or- szág területén, így Debrecen környékén is. Az Országos Közegészségügyi Inté- zet arégi szappanfőző szerek közül fel- kutatott egy párat és a Zöldkereszt mozgalom által vidéken sok helyen be- mutatatta a marólúgmentes szappanfő- zést. Ártalmatlan mosószóda és méssz keverékből készült a lúg és az ered- mény: kitűnő szappan lehet így is ké- szíteni. A különbség csak annyi, hogy tovább tart a főzés.

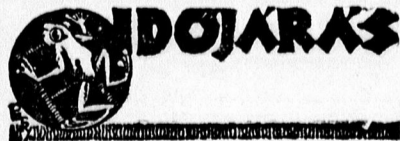
A kitűnően bevált receptet sokszoro- sították, hogy mindenki könnyen el- sajátíthassa a szappanfőzés olcsó tit- kát, de az eredmény megint a nullával volt egyenlő. Ez a felvilágosító munka sem tudta két vállra fektetni a maró- lúgot. Az évtizedes megszokás és nem- törődőség győzött. Ahelyett, hogy a kitűnően bevált olcsó módot használ- nál, továbbra is szedi áldozatait a lúg- kő, melyet mosásnál, surolásnál hasz- nálának.

A sok fáradozás és propaganda- munka azonban nem szakadt meg, mert a marólúgügy végső felvonásához közeledik. Most, mint értesülünk maga- dr Johann Béla közegészségügyi állam- titkár vette kezébe a sok áldozatot kö- vetelő marólúg problémát. Annyi már kiszivárgott, hogy a terv szerint köz- ségi pálinkafőző mintájára közséi szappanfőzőket állítanak fel, ahol szakképzett szappanfőzőmesterek főz- nek a szappant a jól bevált, olcsó, ár- talmatlan lúgrecept szerint. Talán így sikerül végre pontot tenni erre a soka- kat érdeklő országos jelentőségű szo- morú ügyre.

Most már minden illetékes tényező tudja, hogy nincsen érv, amely meg- döntené a marólúg forgalombajozata- lát megnehezítő és szabályozó ható- sági intézkedéseket. Ameddig marólúg forgalomban van, addig mindennapos látvány lesz a vidéki kórházakban a sokat szenvedő gyermekek serege, akiket életben hagyott ugyan a véletlen vagy készakarva lenyelt marólúg, de leírhatatlan kínokkal verte meg a sors őket. . . .

Sz. T.

— Légvédelmi riadó Bukarest- ben. Bukarestből jelentik: A ro- mán fővárosban szerdán délelőtti 9-től 11 óráig és este 9-től éjjeli 1 óráig légvédelmi riadó volt. A fő- ros egész területére elrendelték a légvédelmi készültséget.

Hazánkban a nap folyamán tartott az északkeleti szél, az orszá gnyugati és délkeleti szélében még mindig vi- haros jellegű volt az idő. Az ég vál- tozóan felhős maradt. Csapadékot es- tig sehonnán sem jelentettek. A hő- mérséklet Budapesten és Egerben 17. Sopronban és Kassán csak 12, egyéb- ként 13—16 fokra emelkedett, este pe- dig általában 9—13 fok között válto- kozott.

Jóslás: Északi, északkeleti szél, fel- hőátvonulások, éjjel erős lehűlés, a szélvédettebb helyeken talajmenti fagy nappal a hőmérséklet kissé emelkedik.

BIZTOSITSA VETÉSÉT JÉGKÁRRA

A színházi iroda jelenti:

Ma, csütörtökön este
KETTEN EGY JEGGYEL
a legmulatságosabb operett:

Kávé habbal

Pénteken: **NAGY BEMUTATÓ**
A legragyogóbb Fodor-vígjáték
premierje:

Művészpár

Szellemes! Mulatságos! Izgalmas!
A legnagyobb közönségsiker
a színészelet titkait feltáró

Művészpár

Ragyogó szereposztás:

A nagy színésznő, akiből majdnem
filmcsillag lesz:

SOMLAY JULIA.

A nagy drámai hős, aki egyuttal
férj is és mint ilyen, folyton fojtotog:

MÁNYAI LAJOS.

Az a bizonyos harmadik, aki egyuttal
szerző is és mint ilyen, az egész
bonyodalom szerzője:

KAMARÁS GYULA.

Egy ellenállhatatlanul mulatságos
színházi balett szerepében:

HALASSY MARISKA.

A többi főszerepben:

**Horváth F. Ferenc,
Kondor Tibor,
Dr Lukács Béla,
Zádor Mária,
Seprényi Lajos.**

Aki olesón akar színházba járni,
kérjen a földszinti titkári irodá-
ban 30%-os kedvezményes jegyre
szelvényt.

A birtokmegosztás Hajdu megyében

Most, amikor a földbirtokreform
javaslata rövidesen tárgyalásra kerül,
nem érdektelen megvizsgálni, hogy
vármegyénkben milyen a birtokviszonyok?

A nemrégben megjelent statisztikai
adatok alapján Hajdúvármegye birtok-
kai közül 6.444 van 1 kat. holdon aluli
kiterjedésű. A megye 580.0909 hold ter-
ületéből 332.022 hold 100 holdon fe-
lül terület, mely 415 birtokos kezében
van. Ugyanekkor van a megyében
7.548 kereső gazdasági család, 22.018
munkás és napszámos s 204 kubikus.
Az eltartottak száma 41.608. A vármegye
1 holdon aluli birtokosai, családai
és napszámosai 72.022-t tesznek ki.

Hajdú vármegye helységeinek bir-
toka a következőképpen oszlik meg:
Hajdúdorog községnek van részben
házikezelésben, részben kishaszonbér-
letben 4.557 kat. hold birtoka, Földes
községnek 586, Hajdúszovátának 671,
Kabának 743, Hajdúböszörménynek
5.818, Hajdúhadháznak 712, Hajdúná-
sásnak 1857, Hajdúszoboszlónak 4085,
Debrecennek 84.889 kat. holdja.

Az egyházi birtokok a következők:
Kat. Vallásalap 20.466, Egri r. k. fő-
káptalan 4128 kat. hold. Nagyváradi r.
k. káptalan 1433 k. hold.

Ezekon kívül a következőknek van
nagybirtok a tulajdonban: Hartstein
Nándornak 1549, Hartstein Kálmán-
nak 999, Harstein Istvánnak 1000,
Hartstein Sámuelnek 1540, Fried Leó-
nak 4715, Fischbein Ignác örökösé-
nek 1699, Fried Adolfnek 612, Fiath
Tiborné bárónőnek 3143, Radák Hen-
rik és József 2163, Strausz Pálnak
4116, Richter Gedeonnak 631, Ríckl

Gézáné örökösének 1364, Wolf Lipót
fiainak 718, gróf Degenfeld Pálnak
3214, Crouy-Chanel Józsefné grófnő-
nek 3115 hold van a birtokukban.
Van még néhány nagybirtok a me-

gyében: Kovács Ákos örökösai 2693,
Forrai József és Sándor 4896, Liszkay
Dezso és Papp Zoltán 1002, Lukács
Endréné 1296, Papp Sándor 1066,
Semsey László gróf 30.182 kat. hold.

Asszonyok a bomba- vető repülőgépeken

6000 méter magasban a nők szívósabbak a férfiaknál. — Magyaror-
szágon is bevezetik a békebeli hadmentességi díjat. — Két értékes
előadás a Mansz nemzetvédelmi előadássorozatában.

Hogy mennyire szükség van arra
az akcióra, amelyet a Mansz indít-
ott a nemzetvédelmi előadássoro-
zatokkal, mutatta az a zsufozásig
telt terem, amit szerdán lehetett
látni a vármegyeházán. A disz-
trem kiesnek bizonyult a hölgy-
közönség befogadására. Megjelent
a Mansz vezetősége is Lossonczy
főispánnéval az élen.

A tanfolyam szerdai előadásá-
nak első szónoka dr Jákó Gyula
egyetemi magántanár volt, aki a
„Sebesültápolás” címen népszerű
stílusba igen pompás előadást
tartott. Arról beszélt, hogy a sérül-
lések egyformák úgy békében, mint
háborúban de az utóbbi esetben
sűrűbben fordulnak elő. A sérül-
lések fogalmának definíciója után fog-
lalkozott ennek fajaiával: a zuzó-
dással, rándulással. Minden se-
nek három tünete van: a fájdalom,
vérzés és tétovgás. Részletesen
foglalkozott a szűrt, metszett, zú-
zott, harapott és lőtt sebekkel, ezek
tüneteivel, a gyógyulás és gyógyí-
tás módjaitól és hasznos taná-
csokat adott a sebesültápolásra
vonatkozóan. A közönség lelkesen
megtapsolta előadását.

A második előadást dr Kovács
Andor egyetemi tanár tartotta
„A nő honvédelmi szolgálatának
törvénye hazánkban és külföldön”
címen. Elvezetés, egyéni ízű elő-
adasmóddal foglalkozott az ez év
márciusában Magyarországon el-
fogadott honvédelmi törvénnyel.
Ellentétben a világháborús idők
felfogásával — mondotta többek
közt — ma már bebizonyult, hogy
a jövő háborújában az egész or-
szág haterét lesz és nemre, korra
tekintet nélkül, mindenki katoná
lesz. Ez különösen olyan kisállá-
mokban szükséges, mint Magyar-
ország és ezt a törvényt ki is mond-
ja. Új dolog a törvényben, hogy
mindenki nemcsak személyes szol-
gálatlalt, de vagyonával is részt
vegyen a haza védelmében.

Foglalkozott ezután a honvédel-
mi törvényben leírt kötelezettsé-
g négy fajúval. Leventeköteles az
ifjú 12. évtől kezdve, hadköteles
18—60. életévig. **Be fogják azon-
ban vezetni — bár még nincs meg
— a békebeli hadmentességi díjat,
de ez nem lesz alacsony.** A nőkre
is vonatkozik a honvédelmi szol-
gálatások kötelezettsége, mely
abban áll, hogy 14—70. évig min-
den nő köteles munkát végezni a
honvédelem érdekében. Ehhez há-
rom hetet meg nem haladó kiké-
pést és évenkénti gyakorlatot is
előír a törvény. Ezenkívül vago-
nát is köteles mindenki a honvéde-
lem szolgálatába állítani térítés
ellenében, vagy anélkül (pl. óvó-
helyek építésének költsége).

A honvédelmi szolgáltatások kö-
telezettsége alá tartozó nők részt-
vesznek a légvédelmi szolgálatban
is a törvény szerint. A katonai
szolgálatra alkalmatlan férfiak
részére 21—24. életév között há-
rom hónapot meg nem haladó kö-
telező munkatársolgálatot állí-

tanak fel. A nők ebben önkéntes
jelentkezés alapján törvényes kép-
viselőik beleegyezésével már 16.
életévüktől kezdve részt vehetnek.
Foglalkozott ezután a külföldi
államokban a nőkre vonatkozó ha-

Vaszary János festőművész meghalt

Budapest, április 19. Szerdán dél-
ben rövid szenvedés után meghalt
a magyar képzőművészet egyik
legnagyobb élő kiválósága, Va-
szary János festőművész.

Vaszary már hosszabb idő óta
betegkedett, vesebaj kínozta a ki-
váló festőművészt. Hétfőn ebéd
után rosszul érezte magát, a dél-
utáni órákban orvost hívtak hozzá
és ettől kezdve rohamosan rosszab-
bodott az állapota.

Délben hirtelen szívéhez kapott,
hátraesett a párnán. Azonnal or-
vost hívtak, aki megállapította,
hogy **Vaszary János meghalt, szív-
szélhűdés ölte meg.**

A halál nagy részvétet és meg-
döbbenést keltett az egész magyar
művésztszadalmában.

1867 november 30-án született
Vaszary János. Tanulmányait
Székely Bertalannál kezdte, azután
pedig Münchenbe és Párisban ta-

suló megterhelésekkel, kimutatta,
hogy máshol sokkal súlyosabb
kötelezettségeket kívánnak már a
nőktől. Szovjetországra péld-
ául bombavető repülőgépeken is
alkalmazzák a nőket és azt ta-
pasztalták, hogy 6000 méter ma-
magasságban a nők sokkal szívó-
sabb ellenállást tanúsítanak, mint
a férfiak. Romániában már behí-
vók alapján fogják a nőket a hon-
védelem szolgálatába állítani. —
Előadása végén azzal foglalkozott
a kitűnő professzor, hogy a tör-
vény értelmében a büntető szank-
ciók a nőkre nálunk éppúgy érvé-
nyesek, mint a férfiakra. A tör-
vény sokat kíván a nőktől, de a
hon érdekében nem lelet semmit
sokalni. Előadását nagy taps fo-
gadta, majd dr Bacso Jenőné mon-
dott zárószavakat.

nult hosszabb ideig. 1923 óta az
Országos Képzőművészeti Főiskola
tanára volt és három évvel ezelőtt
ment nyugdíjba.

Művészete a naturalizmusból in-
dult ki, de mindinkább eltávolodott
a természettől, stilizáltan nézte a
világot és a szín kifejező erején
keresztül alkotta meg rendkívül
könnyed, bravuros festői stílusát.
Könnyed, nagykultúrájú tenger-
partii jelenetei és mondain város-
képei, virágcsendeleitei és nagy-
szerű jellemző erővel kifejezett női
portréi nemcsak Magyarországon,
de külföldön is mindig nagy sikert
arattak, legutóbbi a varsói magyar
kiállításon. Több festménye van
külföldi múzeumokban, egyik
portréját a firenzei Ufficei képtár
őrzi. Számtalan érmet nyert el
Európa nagyvárosainak kiállítá-
sain

Pancsován meghalt a cári csalad egykori börtönőre

Pancsován most halt meg Szer-
gusz Mihajlovics Nemesikov orosz
emigráns, a cári család egykori
börtönőre. Nemesikov már a forrad-
alom kitörése előtt is börtönőr
volt Tobolszkban és amikor a sze-
renszki-kormány börtönbe vetette
családjával együtt, a szegény cár-
hű Nemesikovra hárult az a súlyos
feladat, hogy az előkelő foglyokra
vigyázzon és neki kellett őket Je-
katerinburgba is elkísérnie. Itt
végre megszabadult súlyos felelős-
séggel járó feladatától és a cári
család őrizetét a helyi hatóságok
vették át. Néhány nap múlva a vá-
ros a bolsevikiek birtokába került,
akik a cári családot kivégezték.

A szerencsétlen Nemesikov Ju-
goszlávia területére menekült, ahol
emigránsársai megvetették és gyű-
löltek, mert őt is bűnösnek tar-
tották a később szentté avatott II.
Miklós cár meggyilkolásában. Hiá-
ba mutatott rá arra, hogy a bor-
zalmas gyilkosságban semmi része
nem volt, hogy vérző szívvel vál-
lalta a cári család őrizetét és csak
azért engedelmeskedett a felsőbb
parancsnak, mert életével játszott,
az emigránsok gyakran véresre
verték és többször meg is akarták
gyilkolni. A jugoszláv hatóságok
végül allandóan őrizték, nehogy
áldozatul essék a cárhű oroszok
bosszújának. Ilyen körülmények

között élte le a tragikus életű bört-
önőr száműzetésének éveit és bá-
natát alkoholféregbe fojtotta.

Még utolsó útjára is csak ketten
kísérték ki a temetőbe.

Zsebmetsző garázdál kodik Debrecenben

Egy más után két utast fosztott ki

Úgyes zsebmetsző tűnt fel Debrecen-
ben, aki ezer pengőt meghaladó tol-
vajlást vitt véghez két emberen egy-
másután ugyanazon a vonaton. Kövér
Ferenc hajdúböszörményi lakos a Kis-
állomáson várakozott a déli vonatra,
hogy hazautazzék. Egyszer csak ész-
revette, hogy zsebéből hiányzik „Pa-
tek” gyártmányú aranyórája a láncsal
együtt. Az értékes óra eltűnése ezer-
pengős kárt jelent. A másik eset
ugyanennél a vonatonál. Klein Dániel
hajdúnánási lakos beszélt a vonatba
és amikor csomagját akarta elhelyezni
a polcon, hirtelen egy lökést kapott
előlről, majd hátulról és mire magá-
hoz tért a zsebéből hiányzott a pénz-
tárcája 110 pengővel. A károsultak
feljelentésére a rendőrség bevezette a
nyomozást a vakmerő zsebmetsző
kézrekerítésére.

Huszonkét fokos hideg. Szovjet-
országra legnagyobb részében
hirtelen hőzuhanás állott be. Az
ukrán szovjetkőztársaságban ked-
den este 22 fokot mértek a fagy-
pont alatt.

Mindenben első a „Debreczen”

GYÓGYSZERTÁRAK SZOLGÁLATA:
április 15—22-ig: „Kossuth”, Piac
ucca 26., telefon: 29-56. — „Isteni
gondviselés”, Petőfi-tér és Teleki u.
sarkon, telefon: 29-81. — „Cso-
konay” Mester ucca 43., telefon:
10-15. — „Árpád fejedelem” Csapó-

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Szívet ne kérj

Szívet ne kérj, az nincs nekem.
Egy-két jó szó már mindennem...

Egy-két jó szó, ám néha még
Egy világot sem szólanék!

Ruhád színet is megszabom —
Nekem ez gyenge oldalom,

S hajadban szalag nem lehet.
Ez fiatalit! — hát fel ne tedd!

Éltedet hát úgy add nekem,
Mosolyod megfizetem!

Polgár Gyula.

— A hercegprímás kíséri a Szent Jobbot az Aranyvonaton. A Szent Jób aprilis 29-én újból megkezdte országjárását és az Aranyvonaton kétnapos útra indul, amely alatt érinti Veszprém, Zirc és Pannonhalma székesegyházait, ez utóbbi helyen tölti a szombatot vasárnapra virradó éjszakát, vasárnap pedig ellátogat a felszabadult Komárom, Érsekújvár és Léva városokba. A Szent Jób veszprémi, zirci és pannonhalmi útja már az elmúlt évben tervbe volt véve, de közbejött akadályok miatt elmaradt. Dr. Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás, aki az elmúlt évben személyesen ohajította elkísérni erre az útjára a Szent Jobbot, most kétnapos úton fogja az Aranyvonaton végigkísérni a szent ereklyét.

— Az Árpád téri református nőegylet a Kassa út 12. szám alatti gyülekezeti házában kávédelutánt rendez pénteken délután 4 órakor. Azok, akiknek már van jegyük, nem kell váltani, azzal résztvehetnek a délutánon.

— Szlovákia nem adott átutazási engedélyt a Pest felé tartó finn dalosoknak. Úgy volt, hogy a híres finn énekkar, a Viipurin Lauluveikot esütörtökön érkezik Budapestre. Tegnap délután azonban távirat jött tőlük, amelyben bejelentették, hogy Szlovákia nem adott átutazási engedélyt nekik. A finn dalosok ezért kénytelenek kerülni úton, a Lemberg—Munkács úton jönni. Így az énekkar csak pénteken este ér Pestre s rádióhangversenyük pénteken délután 5 óra 10 perc helyett 9 óra 40 perccor lesz a finn követség palotájából. A szombati budapesti és a vasárnapi debreceni hangverseny időpontja nem változik meg.

— Kodály Te Deumja Nápolyban. Nápolyból jelentik: A budapesti Palestrina-kórus Vaszy Viktor karnagy vezényletével kedden egyházi hangversenyt rendezett, amelynek során Kodály Zoltán Te Deumját is előadták. Az előadásnak nagy sikere volt.

— 50 százalékos LÁB-kölesönt folyósítanak a felvidéki házvásárlásokra. A Felvidéken és Kárpátalján fekvő hazakerült magyar városokban sok villa és kertés lakás, amelyet a cseh tisztviselők építettek, üresen maradt és gazdát keres. Különösen Kassán és Ungváron van sok kiadatlan lakás és eladó ház. Sok három-, négyosztós komfortos lakás még évi hatvan pengőért sem talál bérlőt. Mozgalom indult, hogy a magyar nyugdíjasok egy jelentős részét telepítsék át ezekbe a városokba, annál is inkább, mert az anyaországi városokban többnyire lakásnincs van. A nyugdíjasok között a a terv élénk helyeslésre és megértésre talált. A kormány minden módon elő akarja segíteni a felvidéki házak vásárlását. Tárgyalások folytak abban az irányban, hogy LÁB-kölesönt folyósítsanak az üresen maradt felvidéki házakra a vételár 50 százaléka erejéig. A felvett kölesönt húsz esztendő alatt kell visszafizetni.

— Kerületi gyorsíróverseny. A Magyar Gyorsírók Országos Szövetsége, május 7-én rendezi kerületi gyorsíróversenyét Debreczenben és Nyíregyházán. Debreczenben május 7-én reggel 8 órai kezdettel 100, 120, 150, 200 szótagos versenyfokon lesznek, míg a magasfokú (250—300) szótagos versenyek ez évben Nyíregyházán lesznek. A versenyekre előzetesen kell jelentkezni s a nevezési díjat csekkel a szövetségnek kell beküldeni. Felvilágosítást nyújt dr. Naményi Gyula tanulmányi felügyelő (felsőkereskedelmi iskola).

— Értékesítse heverő briliánskövet, fogaranyát. Wipla, Hatvan ucca 1., beváltja magas árban.

30 év óta
birja a DARMOL sok millió ember bizalmát. Ez legjobban bizonyítja, hogy milyen jól bevált. — Székrekedés ellen a kedvelt hashajtó: **DARMOL**

— A villámsujtott Balázs-család részére husz pengőt küldött be a „Debreczen” szerkesztőségébe özv. h. Szabó Józsefne, ny. alispán özvegye, Miklós ucca 6 szám alatti lakos, ezzel az összeggel óhajta megindítani újabb adakozást a nehéz helyzetben levő család számára. A nemesszívú adományt a Balázs család átveheti a délelőtti órákban kiadóhivatalunkban.

— Hendeiro portugál írónak érdekes könyve jelent meg, mely szembeszáll azokkal a vádakkal, amelyek az utókor előtt Magyarországra akarták sütni a háborús felelősség bélyegét. A szerző egyeb dokumentumai között egész terjedelmében reprodukálja Tisza István leveleiből, valamint a Bécs és Budapest között folyó drámai feszültségű tárgyalások jegyzőkönyveiből azokat a részeket, melyek Magyarország igazságát bizonyítják.

— Az arc igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápolgassa, fésültesse Adámmal. Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

— 25 felvidéki jegyesszárnak házassági kölesönt nyújt az EPOL. A házasság napján 400—400 pengő kamatmentes kölesönt folyósít azoknak a pályázóknak, akik igazolják a szükséges feltételek fennállását és a segély révén július 1-ig házasságra lépnek.

— Külön zászlója lesz a Magyarországi Németek Szövetségének. Ezen kívül külön jelvények használatára is kaptak engedélyt. A jelvény vörös alapon arany nap A tolnamegyei Cíko községben tartja meg április 30-án a magyar kormány engedélyével alakuló gyűlését a Magyarországi Németek Szövetsége.

— Boris bolgár királyt a varsói egyetem díszdoktorává avatták. Az egyetem küldöttsége a rektor vezetésével Szófiába utazott, hogy átadja a királynak a diplomát.

— Gyorsírói állampvizsga lesz április közepén a Naményi Gyorsíróiskolában. Akik e vizsgán részt akarnak venni, vagy ilyenre elő akarnak készülni, jelentkezzenek a Naményi iskolában, (Rákóczi ucca 17.)

— Vad gépkocsi hajszája folyt le a fővárosban keresztül a tegnapi napon. Egy ittas hentesmester, aki egész éjszaka mulatott, fizetés helyett arcul ütötte a sofőrt és egy másik autóbába ugrott. Az autót üldözőbe vette az a sofőr, akit fizetés helyett inzultáltak. A kéktaxi közben elgázolta Szlovik Antal 25 éves hordárt, akit életveszélyes állapotban vittek kórházba, a gázoló és továbbbűldöző autót pedig egy motorkerékpáros rendőr vette üldözőbe. A sofőrt igazoltatta. Kiderült, hogy az ittas hentesmester, aki az egész hajszája elindítója volt, az üldözés alatt nyugodtan aludt az autóban.

— **XHAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS?** bizalommal forduljon Debreczen legrégebbi szaküzletéhez. Komárominé, Bikabérbáz, telefon: 19-56. szám. — „Inectó” lerakat.

IRÓGÉPEK HURAY, Iparkamara JAVÍTÁSA, T: 17-93

— Kivégeztek két német kémét. Berlinből jelentik: A birodalmi hadbírósg az 1914 augusztus hó 23-án Freiburgban született Hermann Waltert és az 1919 szeptember 21-én Eberstadtban született Hertwig Waltert hazaárulás miatt halálra és polgári jogainak elhosszú elvonására ítélte. Mindkét elítelt katonai ügyeket árult el egy külföldi hírszolgálati ügynöknek. Az ítéleteket szerdán végrehajtották.

— Pokolgépek robbantak ismét Londonban. Londonban a szerdára virradó éjszaka ismét két pokolgépes robbanás történt. Mindkét esetben telefonfülkét repítettek levegőbe. A teteket az ir. nacionalisták táborában keresik.

— Duzzasztóművek és öntözőcsatornák építését kezdik meg a Hernádon. A Hernád folyó hatalmas vízerejének kihasználására nagy vízterelőtelepet létesítenek a folyó alsó szakaszán, továbbá duzzasztó művet, öntözőcsatornát. A munkálatokat rövidesen megkezdik s azt négy év alatt kell befejezni.

— Tűz az eldobott gyufától. Albertaknáról jelentik: Kishartyán közsg szélén a esürök és pajták között gyermekek cigarettáztak. Egy eldobott gyufától hirtelen tűz támadt és mire megfektették, három ház a hozzávaló gazdasági épületekkel együtt leégett.

— Meghalt az öngyilkos székesfehérvári főorvos. Tegnap reggel a székesfehérvári kórházban meghalt dr. Pataki Armin 86 éves kórházi főorvos, aki morfiummal megmérgezte magát.

— Száz ezer ápolónőt képeznek ki Angliában. Londoni jelentés szerint Angliában háború esetére száz ezer ápolónőt képeznek ki. Előliot egészségügyi miniszter kijelentette, hogy esetleg még több ápolónőre lesz szükség.

— Az USA igényei — a sarkvidéken. Washingtonból jelentik, hogy Hull államtitkár hosszabb megbeszélést folytatott Ellsworth kutatóval újabb sarkvidéki expedíció tárgyában, amelynek az volna a célja, hogy az amerikaiak számára igényelje az ott felfedezett területek végleges birtokát. Ellsworth 71 négyzetmérföldet követel az Egyesült Államok részére.

Új üstökösöt fedeztek fel

Berlinből értesítették a svábhegyi csillagvizsgáló intézetet, hogy új üstökösöt fedeztek fel. A budapesti csillagvizsgálóban estétől hajnalig figyelték az északnyugati égbolton, az Andromeda-csillagzat közelében feltűnt égitestet. Hajnal felé az új üstökös az északkeleti égboltra húzódtott át. Éjjel nem lehet látni, mert a látóhatár alá bukik. Az üstökös már szabad szemmel is látható, távcsővön kivehető a magja és a csóvája is. Látszó mozgása rendkívül gyors.

— Fejbeverték Bulyovszky Dániel építési vállalkozót szerdán éjjel fél 2 órakor Hunyadi utca 2. szám alatti kör helyiségében. Egy illető állítólag minden ok nélkül ismeretlen tárggyal megütötte. Mindkét „falcsont” hosszú, de mélyre nem hatoló bőrrepedést szenvedett. A mentők kötözték be sebeit, majd Bulyovszky feljelentést tett a támadó ellen a rendőrségen és hazament Széchenyi utca 41. sz. alatti lakására.

— Öngyilkosok. Jelentették Debreczenbe, hogy Tóth Piroska 19 éves balmazújvárosi leány felakasztotta magát és meghalt. Tetének oka ismeretlen. — Berettyóújfaluban özvegy Filöp Sándorné akasztotta fel magát és mire rátaláltak, meghalt. A debreceni ügyészség a temetési engedélyeket megadta.

— Szeplő, májfolt ellen Róza arcenkőcs, doboz 1.20. Kapható: Jósza és Jóna utóda, Somogyi drogériában.

— Illetékmentesek a szegények részére kiállított okiratok. A pénzügyminiszter most megjelent rendlete illetékmentességet biztosít a hatóságilag igazolt szegények részére kiállított illetőségi és állampolgársági bizonyítványoknak, továbbá pedig azoknak a bizonyítványoknak, amelyek alkalmazás, vagy állás elnyeréséhez megkívánt feltételeket igazolják, iskolába való felvétel, vagy tandíjkezdmény elnyerésének célját szolgálják. Az említett bizonyítványok kiállításához szükséges okiratok is illetékmentesek.

— Délafrika Csisperörsikája felébredt álmából. A transvaali rietfonteini idült betegek kórházában Swanepoel Anna, Délafrika Csisperörsikája felébredt negyedszázados álmából. Hatéves volt, midőn elaludt és tizenkilenc éven át feküdt a kórház ugyanazon ágyán. Kóros állapotát az orvosok pajzsmirigy-daganatnak tulajdonítják. A jelenleg 31 éves nő szellemi fejlettsége olyan, mint egy 6 éves leánykéé; nem tud írni-olvasni, mert sohasem járt iskolába, gyermekesen beszél és egész nap a babájával játszik.

— Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legújabb divat szerint Adámi. Rencz üzlet, Kossuth u. 4. sz. Városház épület.

— Borzalmas vasúti katasztrófa Ukrajnában. Kieyből érkező jelentések szerint Berdiesev ukrainai város közelében kisiklott egy szovjetorosz katonavonat. Huszonkilenc tiszt és katona életét veszítette, kilencvenen súlyosan megsebesültek. A szerencsétlenség okát még nem ismerik, azt hiszik azonban, hogy a szovjetorosz vasútak elhanyagolt állapota idézte elő a borzalmas katasztrófát.

— Marólugot ivott egy asszony. Timoska Mihályné sz. Kecskés Róza Vágóhid ucca 10. szám alatti napszámos felesége korán reggel a Diószegi úton lévő piacon öngyilkossági szándékból maróluggal megmérgezte magát. Tetének okát családi ügyben jeletette meg. Kiszállították a belgyógyászati klinikára, ahol ápolás alá vették.

— A szem gyulladáson megbetegedéseinek kezelésében a gyorsan és biztosan s amellet rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használata gyakran kitűnő segédeszköznek bizonyult. Kérdezze meg orvosát.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Takács György nap-számos, Hajdúhadház, leány Juliánna Kovács Lajos MÁV lakatos, Honti u. 4. B., fiú Lajos József, Varga László MÁV tiszt, Vargakert uca 10. fiú Szilárd László, Szilágyi Sándor bentes és mészáros, Budai Ezsaiás uca 40. sz. leány Edit Márta, Fejes Kálmán m. kir. hadnagy, Dóczy József uca 6. fiú Miklós Kálmán, Czérbesz Ferenc fuvaros, Szeremlei uca 11. leány Juliánna, Gara Lajos kereskedő, Domb uca 19., leány Judit, Mendre László cipőfelsőrézkészítőmester, Meszena uca 2. fiú László, Harsányi Mihály gazdálkodó, Bánk 15., leány Margit Zsuzsánna.

HAZASSÁG: Pétermann Lajos fodrász m. Homok u. 74—Vágó Ilona Beresényi u. 16. Gleichmann Abrahám cipész m. Püspökladány—Goldstein Regina, Nyugati u. 34. Kelemen József lókereskedő—Braun Malvin Borz u. 13. Soffhauser Gyula éttermi s. Szent Anna u. 23—Bárkányi Ilona Miskolc. Boros Sándor szabóság—Kiss Karolin Könyves Tóth K. u. 10.

Halálozások: Tökés Ferenc kisbirtokos, ref. 48 éves, Honvéd uca 49. Veréb Pál MÁV nyugbérés, róm. kat. 73 éves, Fancsovics uca 22. Láng Péter gyár munkás, róm. kat. 23 éves, József uca 6. Molnár Sándor ref. 16 napos, Bellegelő 332. Lefler Ilona rk. 3 éves, Rakamaz. Király Antal nyug. csendőr, ref. 53 éves, Hadházi uca 41. szám. Darabos Mihály napszámos ref. 74. éves, Tóth-telep 24. Diószegi Juliánna mosónő ref. 56 éves, Árpádtér 5. Fekete József napszámos ref. 84 éves, Macs 71—73. Ferkó Gyula nyug. MÁV h-művezető, gör. kat. 58 éves, Csillag uca 34. Józsa Sándor r. c. 11 hónapos, Tegez uca 2. Szalontai József gazdálkodó ref. 77 éves, Fancsika 68. Bence István tűzér ref. 23 éves, Margit uca 5. Balogh László nyug. községi jegyző rk. 51 éves, Nyírbátor. Mariancsuk Jánosné Vitéz Mária gk. 80 éves, Károly Ferenc József út 38. Bartakovics Gyula tart. repülő, bádogos, rk. 45 éves, Győr.

NYILT- TER

A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT
DR GYÖRKI IMRE NEVEVEL INDUL
VÁLASZTÁSBA.

A Debreceni Szociáldemokrata Párt-szervezet végrehajtó bizottsága a Szociáldemokrata Párt országos vezetőségével egyetértően **egyhangú határozattal** a debreceni lajstromos választókerület listavezetőjeként dr Györki Imre képviselőt jelölte.

Mindazok a más jellegű híresztelések és sajtónyilatkozatok, amelyek napvilágot láttak, vagy híresztelések formáját öltötték fel — merő kitalálások.

Erdel István helybeli titkár személyével kapcsolatos kombinációk is önkényes kitalálások, Nevezett a Szociáldemokrata Párt helybeli választásvezetője és mint ilyen minden személyével kapcsolatos kombináció előléve is kitért.

A Szociáldemokrata Párt jelölőlistája teljes összeállítás a legközelebbi időn belül megtörténik és nyilvánosságra kerül.

Lesodorta a szél a címtáblát, mely egy ügyvéd fejére esett

Súlyos szerencsétlenség történt szerdán délelőtt 11 óra tájban a Magoss György-téren a Kisposta épülete előtt. A szél lesodorta a címtáblát a falról, mely az éppen arra haladó dr Julow György 49 éves ügyvéd fejére esett. A lendületet kapott nehéz tábla négy

centis zúzott sebet ejtett az ügyvéd fején. Sérülését a mentők a helyszínen látták el. A zset színhelyén esődület támadt, mert az ügyvéd megtántorodott a fájdalmas csapás alatt. Elsősegélynyújtás után dr Julow hazament Piac uca 43. szám alatti lakására.

— Iskolalátogatás közben hirtelen meghalt a csongrádi tanfelügyelő, Visnovszky Rezső tanügyi tanácsos, Csongrád vármegye tanfelügyelője kedden délelőtt iskolalátogatás vegett Mohor községbe utazott. Munkája közben hirtelen rosszul lett és meghalt. Az elhunytban a uógrádmegyei Madách Imre irodalmi társaság alelnökét gyászolja.

— Megkezdte a jelentkező esz-szlovák és spanyol menekültek besorozását az angol hadsereg. Londonból jelentik: Az angol hadsereg megkezdte a jelentkező esz-szlovák és spanyol menekültek besorozását. A jelentkezőknek angol nyelvből és műszaki ismeretkből kell vizsgát tenniük. Nem külön csapatokba szervezik őket hanem különböző ezredbe osztják be, főként a hadbiztonság szolgálatába.

— Hajtsza a gyilkossággal gyanúsítottak után. Budapestről jelentik: Tegnap délután hajtórészlet tartott Reich Márton asztalosmester gyilkosa után 150 detektív. A hajtórészlet eredménytelen maradt. Annyit mindenesetre megállapítottak, hogy a két gyanúsított Sachs József és Kain István a fővárosban, vagy környékén tartózkodnak. Kiderült, hogy hétfőn este Pestszent-erzsebeten voltak a Kossuth Lajos ucai Corso kávéházban. Este 9 órakor tértek be, feketét rendelték, tíz óra körül megérkezett Kainnak egy nőismerőse, hármasan elfogyasztottak egy liter bort, aztán eltávoztak. Valószínűleg együtt tértek vissza a fővárosba, mert a következő jelentés szerint már a Nagyatádi Szabó utcában tünt fel Sachs a keddre virradó éjjel. Egy nőismerőst kereste fel. Azt mondta ennek a nőnek, hogy barátjával, Kain Istvánnal vidékre utazik. Nem tudták megállapítani, hogy innen hova ment. Kedden reggel 6-t is, Kaint is a Dohány uca és a Nagykörút környékén látták. További jelentés szerint kedden délután 5 óra körül a Király uca 21. számú háza mentek be. Azóta nyomuk veszett. Orsós Ferenc egyetemi tanár holnap délelőtt boneolja fel Reich Márton holttestét. A boncolás derít majd világot a halál beálltának pontos körülményeire.

GYÁSZ- ROYAT

ÉRCZKÖVI ZOLTÁN TEMETÉSE.

Bensőséges nagy részvét mellett temették el kedden délután Érczkövi Zoltán MÁV segédtisztet. A temetésen nagyszámban megjelentek a pályatársak, a debreceni nagyalloomás tisztikara, élükön Abonyi Gyula állomásfőnökkel. A Köztemető díszravatalozó termében feállított ravatalra igen sok koszorút és virágot küldtek. A beszentelést dr Láng Pál pápai kamarás véggezte, nagy papi segédlettel. A beszentelés után a MAV Egyetértés Dalkör énekelt, majd kihozták a nehéz tölgyfakoporsót a ravatalozó előtt várakozó gyászkoesíra helyezették. Azután megindult a nagy gyászmenet a sírhoz. A nyitott sírnál Dézsi Kálmán MÁV s-tiszt mondott beszédet és a kartársak nevében vett örök búcsút Érczkövi Zoltántól. A búcsúbeszéd után a sírba boesátották és eltördelték a koporsót. A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte, kegyeletes gyászompával.

Bartakovits Gyula repülő katona 45 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Mariancsuk Jánosné Vitéz Mária 80 éves, gör. kat. temetése csütörtökön délután négy órakor lesz a Köztemető 3. teremből. Lakása: Károly Ferenc József út 38. Pusztai temetkezési intézet.

— Hitler Adolf vezér és kancellár tegnap este megnyitotta az egész Berline végigvonuló nyugat-keleti sugárút már elkészült szakaszát. Az útvonal hét kilométer hosszú és a magdeburgi kapu előtt lévő Hindenburg tértől a Berlin nyugati részén lévő Hitler Adolf térig terjed.

Olaj, olajkrém pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készít Ádám, Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

— Házasságszédelgési bünper. A budapesti büntetőtörvényszék most hirdette ki ítéletét Magyar Árpád volt halókoesikalanz monstre házasságszédelgési bünügyében. Egymásután nyole nőnek ígért házasságot, előleget vett fel a hozományra, aztán otthagya a nőket. Bigámia címén is indult eljárás ellene. Hat évvel ezelőtt öngyilkosságot kísérelt meg a fogdában, zsebórájának alkatrészeit nyelte le, majd műtét után megszökött a kórházból és amikor újra elfogták, a fogházban két esomó varrottút nyelt le. Ezek ma is gyomrában vannak, mert operálni nem lehetett. A törvényszék most szigorított dologházra ítélte, melynek legkisebb tartamát négy évben állapította meg. Az ítélet nem jogerős.

Apolja kezét! Manikűröztesen Rencznél, Kossuth u. 4. Városház épület.

Tunisz, április 19. Egy mozgóképszínház előadásán a filmhíradó során a zsidók füttel és felkiáltással tüntettek Mussolini ellen. A nézők erre Mussolini öltetésével válaszoltak, majd ököllel és botokkal támadtak az ellentüntetőkre, akiket a rendőrök beavatkozásáig súlyosan megsebesítettek.

KÖZ- GAZDASÁG

TERMÉNYTÖZSDE.

Határidőpiac:

Rozs májusra: 14.52, 14.43, zárlat 14.47—14.50. Júliusra: 14.75, 14.77, zárlat 14.77—14.78.

Tengeri májusra: 17.10, 16.90, zárlat 16.90—16.94. Júliusra: 17.52, 17.53 17.36, zárlat 17.36—17.38.

Készárúpiac:

A készárúpiacra a tengeri ára 20—25 fillérrel olcsóbb. A zab árát 15 fillérrel leszállították. Tíz fillérre kelt olcsóbban a búza. Ellenben a sörérpáért ötven fillérrel magasabb árat fizettek.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.65—20.95 78 kg 20.85—21.15; 79 kg 21.05—21.35 80 kilós 21.15—21.45. — Felsőtisznai 77 kg 20.55—20.85, 78 kg 20.75—21.05 79 kg 20.95—21.15, 80 kg 21.05—21.35 rozs pestvidéki 14.80—14.95, rozs más 14.90—15.30, takarmányárpa elsőrendű 18.20—18.50, középminőségű 18.00—18.20, sörárpa kiváló 20.00—21.25, prima 19.25—19.75, zab elsőrendű 22.65—22.85, középminőségű 22.50—22.65, tengeri 16.90—17.05, korpa 14.20—14.30, 8-as liszt 16.40—16.70 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A szerdán tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 2276 darab sertést. A vásári állományból angol hússertés 806 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: szedett sertés 91—93 fillér, III. 80—82 fillér, angol sertés II. 78—86 fillér, márkázott exportzsír 149 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza mázsája 19.40—19.60 pengő, rozs 13.60—13.80 P, árpa 17.00—17.50 P, zab 20.50 P, tengeri 16.00—16.20 P, lucerna 7.50—10.00 P, széna 6.50—9.00 P, cukorrépa 3.00—3.30 P, takarmányrépa 2.50—2.80 P.

Lapunk olvasóinak PESTEN a
Metropole szálloda
RÁKÓCZI UT 58.

kedvezményes szoba és penzióárak
kat számít.

— Kávéház! — Sűrűző!
Jazz! — Tánc! — Cigányzene!

A FÁJDALOM BÖLCCSÉ TESZ??

Laci rosszkedű volt s papája irlgal-matlanul eluadrágolja s aztán még prédikál is:

— Hidd el, fiam, hogy ba meg kell büntetnem téged, az nekem talán jobban fáj, mint neked!

— Igen de neked nem ugyanott fáj, ahol nekem!... — bögi Laci.

NAGY SIKER

— Mondd, Erzsike, vetted már hasznát a külön testedzési tanfolyamnak?

— De mennivre! Tegnap selyemkiarúsítás volt az áruházban, rengeteg sokan voltak, de elsőnek szaladtam fel a harmadik emeletre és még a legjobb árakat kaptam!

Körlevelet, levelezőlapot

olcsón, gyorsan, izléseken készít

Lapunk nyomdája

Tiszántúli Könyv-és Lapkiadó rt.

József k. herceg-u. 1.

Bika-bérház

SPORT

A Debreczeni sporthírszolgálat je-

Megsemmisítettek két bajnoki mér-

A Nemzeti-Szürketaxi mérkőzést,

A külpolitika újra bonyodalmakat

Két új csapat akar már szerepel-

Palotaforradalom van Diósgyőrben,

A Boesknj csütörtökön a DEAC-cal

A főiskolai labdarúgó válogatott

HIRDETMÉNY

A honvédelmi miniszter új vonat-

A gazda a használat ideje alatt a

azonnal bejelenteni. A bejelentés el-

A lovak és járművek átvételekor a

A lovakra, járművekre igényt tartó

Polgármester.

Meghívó

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó

évi rendes közgyűlését,

a vállalat József kir. herceg ucca 1.

Debrecen, 1939 április 20-án.

Tárgysorozat:

- 1. Alapszabályok értelmében köz-
- 2. Az 1938 évi mérleg és eredmény-
- 3. Az Igazgatóság és Felügyelő-
- 4. Határozathozatal az elért eredm-
- 5. A felmentvények megadása.
- 6. Az Igazgatóság és Felügyelő-
- 7. Esetleges indítványok.

Mérleg, 1938 december 31. I. Aktí-

Eredmény számla 1938 december 31.

A NAGYERDEI VÁROSI TENNISZ-

terjedő hathónapos tenniszidényre, a

HIRDETMÉNY. Értesítem a debre-

APRÓHIRDETESEK

Nyomozó iroda

Gáloesy, Vigkedvő Mihály ucca 23. sz.

Alkalmazást nyer férfi

Cipészsegéd, felvétetik, Olajútó 81. 1360

Fiatall, fodrászsegéd munkát keres, Dobó ucca 31. 1336

Alkalmazást nyer nő

Keresztény fiatal irodista, gyors- és gépirás gyakorlattal felvétetik.

Felsőruhás segédnyel felvétetik, — Benyáts Ernőné, Dégenfeld-tér 11. 1362

Varrodába Kézileány és tanuló felvétetik Sándor E. Szappanos ucca 12. 1355

Egy hölgyfodrász-kisasszonyt felvesz Fejes és Bíró, Deák Ferenc ucca 26. 1354

Megbízható zaeszkóragasztó lányokat állandóra, emelkedő keresettel felvesz „Albert papírfüzem” Erzsébet út 48. 1349

Gondozónő kerestetik, idős hölgybőz, aki bázimunkákat is vállal. Jelentkezés csak délelőtt. Gebauer, Híd ucca 10. 1343

Alkalmazást keres nő

Házvezetőnői állást keres, intelligens leány, hosszú bizonyítványal „Jó gazdasasszony” jelige. 1333

Háztartási alkalmazott

Egy minden szakácsnőt felveszek, május elsejére, Fekete sötöde, Messter ucca 28. 1361

Mindenes leányt, vagy asszonyt felveszek, Batthyány u. 4. kavézó. 1366

Mindenes főzőnő jó bizonyítványal, ki a háztartás minden ágában jártas s jól főz, kis családdal felvétetik. Jelentkezzen a házasternénél, Kossuth ucca 73 1365

Középkorú jobb nő felvétetik, idősebb házaspárhoz, családtagnak tekintenek, Jókai ucca 3. 1347

Bejárónő tisztaságszerető 5 órai munkára azonnal felvétetik, Burgondia 6. 1346

Mindenes szakácsnőt, jó bizonyítvánnyal felvesz, — Krausz Jenő, Hatvan ucca 6. II. lépcső, II. c. 21 ajtó. 1334

Ajánlat

Női kabátot Vágótól. Férfi raglánt Vágótól, Csapó ucca 10. szám.

Némethy-cipő tartós, elegáns, javító-sok szakszerűen, olcsón készülnek, Simonffy u. I. C. 964 4. 28.

Poloskairtást csiángázzal, lakások át-vizsgálását felelősséggel vállalja, Kiss cínozó vállalat, Kigyó ucca 5. szám 1476 5 31

Hárisnyaszemfelszedést villanygéppel, kézzel kötött árúkat összeállít Kólmánné, Hangya-pa-llota. 894 4. 23

Cianoztasson bizalommal a „Csala” cínozó vállalattal. Rákóczi ucca 9. sz., telefon: 14-27. sz. 1038 5 29

Illatszertáramat Csapó ucca 58. alatt, (régli illatszertár helyi-ségben megnyitottam. Adám Antal. 758 4 21

Zománcozott tűzhelyek olcsón kap-hatók. Hatvan ucca 70. Telefon: 12-48. szám. Ócska tűzhelyét beese-rőlei. 843 7 15.

Varrógép, kerékpár, vétel, cser-e-eladás, kölcsönzés, al-katrészek olcsón. Javi-tósok jóállással Eisen-berger, Csapó ucca 101 875 5. 13.

Szüles cínozási vállalat, Var-ga ucca 10. 983. 5. 15.

Teljes ellátás

Kellemes lakás, fínom kos-t a Hun-gária panzióban szobák napokra és hónapszám-ra, Ferenc József út 59 szám, telefon: 23-39. 800rv

Élelmiszer ital

Vizesuborka, kllő száma, nagyobb tételben is kapható, Salétrom ucca 4. 1005

Hangszer

Táskagramofont jókarban levőt, megvé-telre keresek. Cim a ki-adóban. 1267.

Bútor

Eladó fehérzománcos bútor, hallberendezés, 3 ajtós szekrény, szelton, auto-géiser, Simonffy ucca 7. sz. III. emelet. 1298

Eladók rézagy, zománcozott konyha, egy hálószoba bútor, búntaszék, csillár előszobafal, asztal, s székek, Rakovszky u. 42. III. em. 8. sz. 1368

Autó, motor, kerékpár

Új gépjármű (autó, motor tgg.) veze-tőigazolványokhoz el-firásos fényképeket azonnal készít Berzékí. Piac ucca 38. 851

Eladó amerikai személyautó, jókarban, erős strapára Telegi ucca 100. 1026

Női kerékpár, dinamóval eladó. Szent Anna ucca 20. kereszt-épület. 1286

Egy egész új kerékpár eladó Jókai ucca I. B. 1348

Finom olasz muskotály fűge
1 kilo **90** fillér
a Déligyümölcsárnyékban
Piac u. 7.
Arany Bika mellett
és a Hungária palota

Kiadó lakás egyszobás

Parkettás uccai
emeleti, balkonos, nagyon szép szoba, bútor nélkül, avagy bútorozva kiadó, Hunyadi u. 17/19. szám, II. em. 1302

Garzonlakás
földszintes uccai, teljes komforttal bérebeadó. Blaháné ucca 14. (rendőrség mögött). 1357

Egy szoba,
konyha kiadó Csokonai ucca 1. 1344

Uccai
szoba, konyha, keresztény kiscsaládnak, biztos fizetőnek kiadó, Csap ucca 27. 1341

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
udvari parkettes két szoba, fürdőszobás lakás, mellékhelyiségekkel, Széchenyi ucca 21. 1309

Kiadó lakás nagyobb

Péterfia 61.
szám alatt négy- és két szobás lakás és üzlethelyiség kiadó. Értekezni: 24-52.

Négy,
vagy ötszobás lakás, fürdőszobával, zárt folyosóval, újonnan kifestve, május elsejére kiadó. Felvilágosítás 22.31 számú telefonon. 1359

Vegyes

Szép,
világos parkettes udvari helyiségek, tánciskolának, társaskörnek, vagy jobb raktárhelyiségnek azonnal kiadó. Piac ucca 59. 1069

Butorozott szoba

Csinosan
berendezett butorozott szoba Piac utcán kiadó. Cím Piac u. 49. II. em. lépcsőházi bejárat, d. u. 2-4-ig. 1216 vv

Különbejárati
egymásbanyiló szoba előszobával, fürdőszobával kiadó. esetleg külön is. Széchenyi u. 12. vv.

Butorozott
különbejárati uccai szoba kiadó, központban, Vár ucca 11. 1332

Ingóság eladás

Épületbontásból
használt anyagok eladók. Szent Anna u. 30. 986

Allóóra,
nagy perzsaszőnyeg és könyvszekrény, szövetgarnitúra, szekrények függönyök, esillárók stb. eladók. Péterfia 31. 1088

Bontásból
kikerült téglák, ajtók s ablakok eladók. Baltaár Dezső ucca 16. 1326

Alkalmi vétel!
majdnem új porszívógép, jutányos áron eladó. Megtekinthető bár mikor Kovács Lajos elektrotechnikai műhelyében, Miklós ucca 9. szám. 1305

Eladó
nyitott és esukott hintó melegágyi ablakkeret, Dégenfeld-tér 4. 1358

Hitelesített
mérleg, Wertheimkassza, varrógép, háló s ebédlő, sezlon, antikemőrt eladó. Dégenfeld tér 6. szám. 1331

Gyermek-
sportkosci eladó. Rákosi Jenő ucca 6. földemelet, Keller. 1363

Tonettszék
18 darab, négy asztal eladó. Baross ucca 28. 1352

Egy
uccai szoba, előszoba, külön konyha, elsejére kiadó. Tanító ucca 16. 1350

Perzsaszőnyeg
antik, 3x4 méteres, eladó. Miklós ucca 4. sz. emelet Krauszánál. 1345

Kiadó
uccai szoba, konyha, s fűskamara, május 1-ére idősebb párnak, esendes udvarban. Árpádtér 46. szám. 1342

Gazdasági termények

Fügefa,
szép gyökeres példányok, darabonként 30, 40, 50 fillérért már kapható. Hatvan ucca 24.

Szőlővessző,
sajáttelepeimről, gyökeres vessző mindenfajta olesón kapható. Simonffy ucca 59. 1353

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akácából, hazaszállítva kapható Vágó tűzfakereskedésben, a Margit-fürdőnél. Telefon: 10-24. 1677 4. 20

Permetezőhordók
daráshordók eladók, különböző nagyságúak, Nap ucca 4. 1367

Használt
boroshordók, kádak, s prés, olesón eladó. Mester ucca 9. délután 3-6 óráig. 1338

BéROUTÓ helybeli, vidéki és üzleti utakra, utazásrendeljen
Kun Józseftől
Debrecen, Rákóczi ucca 14. Telefon: 25-17
a STEYR személyautók és a B. M. W. motorkerékpárok körzetképviselője.

Ingatlant keres megvételre

Jó helyen
levő jövedelmező házat megvételre keresek. Telefon: 21-25. 1364

Eladó házhely

Villatetek
egy 401, s egy 327 négy szögletes, a Lajos-király téren, közművekkel, át-helyezés miatt sürgősen eladó Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv

Házhelyek
elköltözés miatt, ölenkéntől négy pengőig vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, hosszú részletre is eladók. Bihari ucca 4. szám. 102+

1 kg. főzőcsokoládé P. 2.40	1 kilo aszalt szilva P. 0.96
1 kg. Kosenca füge P. 0.96	1 kilo dióbél P. 4.60

Gödény csemegeüzlet Csapó u. 7. telefon 17-64
Szilágyság mellett.

3 pengőért házhely
négy szögletes, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a Sámsoni kövesúttól egy perenyire, az Apponyi ucca 48. sz. alatt fekszik. Megbízható egyen részletfizetésre is megkaphatja. 2+

Termő
gyümölcsös 300 négy szögletes villatetek eladók. Sesztina ucca 4. kisállomás mellett. 598 4. 18.

Eladó ház

Kertkedvelőknek, egyetem tanároknak
alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez, villamos megállóhoz az István-malom háttárgótt, az Andrássy út 28. szám alatti csodaszép szőlő és kb. 5-600 drb termőfából álló nemes

gyümölcsös, kétszobás lakással, mellékhelyiséggel, jövizű kúttal, óriási nagy homokbányával, nagyon olesó árért, egészben, vagy részben, azonnal eladó. Értekezni lehet Halász vendéglőben (Margit-fürdő mellett). 973 5. 15.

Három uccára nyíló
a Nap ucca, Attila-tér Baross ucca által határolt telken. A ház a Nap ucca 22 szám alatt van. Az alapincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négy szobás úrilakás, parkettes, fürdőszobás, víz, villany, gázvezetékekkel, virágos udvar szőlő lu gas, fák. Most hat százalékos kamattörvény mellett hajt. A ház most olesón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23+

Kitűnő
jövedelmű, biztosított magának, ha sürgősen eladó házamat megveszi. A múlt hónapban 111 pengő lakbért kaptam 4 lakás és egy üzlethelyiség után. Címem a Debreczen kiadóhivatalában van. 21 A +

Előnyös vétel,
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan ucca egyik modern házat. Nagy, 591 négy szögletes telek több lakás van rajta. 4 szobás, 4 három szobás, 7 kétszobás és 7 szobakonyhás lakás, de még ezen kívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 909 pengő. A tulajdonos előnyös feltételekkel eladná a házat. Címe megtudható a „Debreczen” kiadóhivatalában. 15 A +

Ó L M O T
vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája

KIRÁLY KAYÉI MÉGIS A LEGJOBBAK! AROMÁS, ZAMATOS KAYÉI
KIRÁLY ÜZLETÉBEN AYEVO ELŐTT PÖRKÖLIK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Eladó
ház, a város szívében, 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövélélemmel — 360 négy szöglet területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi ucca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső, a tulajdonosnál.

Masszív-sarokház
vásártéren, a város legforgalmasabb központján, régi bevezetett jövedelmező fűszerüzlettel és italméressel, a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos áron eladó. **Kitűnő tőke befektetés.** Cím a kiadóhivatalban. 107+

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Cím a kiadóhivatalban mondja meg. 14 A +

Kevés pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövélémet hozó ház 115 négy szöglet telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is van benne. Alkalmi vétel! Salétrom után fekszik Cím a Debreczennél. 17 A +

A lakbérből
kifizetett az egész ház árát, ha megveszi a most újépítetett, Vargakertben fekvő házat Lakbéréből havi 97 P kifizetik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó Cím a kiadóhivatalban. 20 A +

Havi 172 pengő
bérjövélémet hoz egy szép ház, melynek 158 négy szögletes telke 2-3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cím a kiadóhivatalban. 22 A +

Kertségben
esinos ház igen olesón eladó. A Bozavay telepen, 384 négy szöglet telek, 3 kislakás. Az átveételhez alig kell valódi mennyi pénz. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengő jövedelmező ház. Ügyvédekkel nem tárgyalok. Cím a kiadóhivatalban. 19 A +

Legújabb
typusú 350 ccm-es 1800 kilométert futott Puch-motorkerékpár, alkalmi áron eladó Szoboszlai, Széchenyi ucca 24. 572

56 pengőt
hoz havonta egy 133 ház, több kislakás van benne, telken fekvő rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóhivatalban. 13 A +

Ugyazólván ingyen
juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétvezér ucca 47. számú házat, mert a vételárat lakbérletkötéssel, részletekben fizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakeret, két szivattyús kút van a 700 négy szögletes telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár aki megveszi. 4+

Alkalmi áron kevés pénzzel
átvehető 119 négy szögletnyi telken épült ház a Homokkertenben. Van rajta 3 egyszobás s külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 18 A +

Villa
háromszobás összkomfortos, parkírozott, gyümölcsösökkel és szőlővel beültetett 448 négy szögletes telken villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Lajos király tér 7 szám alatt. 107 vv

Földbérlet

Kiadó
Sinai Miklós ucca 22. számú gyümölcsös. Értekezhetni: Mester u. 9. szám, délután 3-6 óráig. 1339

Eladó föld

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van Bihari ucca 4. 102+

Eladó állatok

Fajtiszta,
nagytestű bronzpulykatenyésztőjás darabja 50 fillér, Saádné, Aradványpuszta. Szabolcs, Atvehető Debreczenben. 1218 5. 12.

Szerkesztésért felelős:
PALFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a
BSZÁNTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ
RESZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadásért felelős:
DR. SZIGETHY GYULA
Igazgató.